

RAADSVOORSTEL:

2010-2011

Ons kenmerk: RO 10.2416026

Registratienummer : GR 10.

Ingekomen op :

Onderwerp: Stimuleren van het watertoerisme in de gemeente Groningen

Groningen, **16 DEC 2010**

Aan de raad,

Op 25 februari 2009 stemde uw raad in met het PvdA initiatiefvoorstel; *Welkom Watertoerisme!* Uw raad besloot ons college te vragen diverse maatregelen en voorzieningen te treffen om het watertoerisme in de gemeente Groningen te stimuleren. Ons college heeft toegezegd een deel van de wensen van de raad uit te voeren en het andere deel te onderzoeken en de onderzoeksresultaten aan de raad voor te leggen. In dit voorstel informeren wij u over de voortgang van de uitgevoerde werkzaamheden en leggen wij u de rapportage voor van het onderzoek dat u ons gevraagd heeft. In de bijlage treft u ons onderzoeksrapport "Stimuleren van het watertoerisme in de gemeente Groningen" aan.

Wij hebben ons laten adviseren door externe partners die op het gebied van watertoerisme actief zijn:

- Groninger Motorboot Club; Jachthaven en passantenhaven in Groningen nabij de Oostersluis;
- Jachthaven Oosterhaven; exploitant Oosterhaven;
- Koninklijke Schuttevear; belangengroepering voor de beroepsbinnenvaart;
- Korps Landelijke Politie Dienst; partner in veiligheid, voor burgers en politie, nationaal en internationaal;
- Provincie Groningen;
- Stadsjachthaven Reitdiep; eigenaar/exploitant Reitdiepshaven;
- Watersportverbond regio Groningen/Drenthe; vertegenwoordiger van de watersport;
- Woonschepen Comité Groningen; belangengroepering van bewoners van woonboten;
- Vereniging Historische Zeilvaart Groningen.

De adviezen zijn opgenomen in het rapport.

In hoofdstuk 1 t/m 3 van het rapport is beschreven welke werkzaamheden die voortvloeien uit het initiatiefvoorstel reeds zijn uitgevoerd. In de overige hoofdstukken zijn de onderzoekspunten beschreven en worden conclusies en aanbevelingen gedaan. In dit raadsvoorstel stelt ons college voor om over te gaan tot de uitvoering van voorzieningen om het watertoerisme te stimuleren.

Informatieaanbod (hoofdstuk 1).

De website van de gemeente is aangepast en geactualiseerd zodat de watertoerist over de verlangde informatie kan beschikken en kan merken dat Groningen veel te bieden heeft voor de watertoerist.

Er is een waterfolder gemaakt die vanaf het vaarseizoen 2010 is uitgedeeld bij de jachthavens en de passantenplekken. Met ingang van het vaarseizoen 2011 zal er ook een Duitse versie van de waterkaart beschikbaar zijn.

De heer Muntinga van de Reitsdiepshaven heeft voorgesteld een nieuw overlegplatform te starten met stakeholders in de regio op het gebied van watertoerisme (watersporters, ondernemers en overheden). Het doel van dit overleg is om gezamenlijk het watertoerisme in de provincie Groningen/Drenthe te stimuleren door initiatieven uit de markt en die van de overheid op elkaar af te stemmen en te proberen een meerwaarde te bereiken. Wij zijn het hiermee eens en hebben de heer Muntinga gevraagd hiervoor het initiatief te nemen.

Bruggen (hoofdstuk 3).

Alle bruggen zijn voorzien van een naam zodat geen communicatiestoornissen meer optreden.

De brugbedieningstijden van gemeente en provincie zijn niet gelijk en de gemeente hanteert spertijden. Dit wordt door alle externe adviseurs als negatief bestempeld. Veel bruggen in de stad kunnen niet op afstand bediend worden vanwege de veiligheid voor het verkeer. Daarom zijn met het verruimen van de bedieningstijden hoge extra personeelskosten gemoeid. Wij ramen de extra kosten op € 100.000,-- per jaar. In het licht van de bezuinigingen die nog ingevuld moeten worden, vinden wij het niet wenselijk om extra geld uit te geven voor het verruimen van de brugbedieningstijden. Wel zullen wij proberen binnen de nieuwe budgetten de brugbediening te optimaliseren.

Onze externe adviseurs geven aan dat de mogelijkheden om de Herebrug te openen beperkt zullen worden door de tram die over de brug rijdt. Dit is nog een punt van nader onderzoek en afstemming met het projectbureau RegioTram.

In het initiatiefvoorstel wordt het niet genoemd, maar onze externe waterpartners geven aan dat er behoefte is aan voorzieningen voor wachtende schepen ten zuiden van de Van Ketwich Verschuurbrug en tussen de spoorbrug en de ACM-fietsbrug over het Reitdiep. Wij stellen u voor deze wachtplekken aan te leggen. De kosten bedragen € 54.000,--.

Jachthavens (hoofdstuk 4).

Onderzoek wijst uit dat er voldoende aanbod van ligplaatsen voor passanten is. En door de verwachte uitbreiding van passantenplekken in de Oosterhaven zz neemt het aanbod nog meer toe. Daarom stellen wij voor nu geen extra passantenplekken aan te leggen.

Het lijkt ons wel raadzaam om de vinger nadrukkelijk aan de capaciteitspols te houden. Hieronder komen wij daarop terug.

De gemeentelijke passantenplekken in de Zuiderhaven kunnen voor de watersporters verbeterd worden door een extra elektriciteitskast te installeren. Deze kast kan in de winter ook goed gebruikt worden door de charters die daar dan liggen. De kosten zijn € 7.000,-- en wij stellen voor de kast te installeren.

Watertoerisme in cijfers (hoofdstuk 5).

De beschikbare cijfers geven te weinig inzicht om te kunnen concluderen dat meer toeristen zouden overnachten als er meer plekken voor hen beschikbaar zouden zijn. Het realiseren van overnachtingsplekken vraagt om behoorlijke investeringen en onderhoud. Daarom is het belangrijk een uitbreiding met extra passantenplekken goed te kunnen onderbouwen. Wij stellen voor om een monitoring op te zetten, zodat die onderbouwing gemaakt kan worden. Deze monitoring zal, in samenwerking met de provincie, door RO/EZ worden uitgevoerd. Hiervoor is geen aanvullend budget nodig.

Toeristenbelasting (hoofdstuk 5).

Dit punt wordt door alle externe partijen aangegeven als een fors imagopunt.

Watersporters ervaren de toeristenbelasting voor een waterovernachting in Groningen (€ 1,60 p.p.) als veel te hoog. In het noorden wordt doorgaans € 0,80 tot € 1,00 gevraagd. Groningen spant, ook landelijk, duidelijk de kroon.

Echter, in Friesland stopt de watertoerist bij elke brug die gedraaid wordt € 1,10 in het klompje aan de hengel van de gemeentelijke brugwachter. En dat telt erg aan. Als je door Leeuwarden vaart en de bruggen in de route door de stad moeten omhoog, betaal je € 6,00 om alle bruggen te kunnen passeren. In Groningen is dat gratis. Overigens kent Leeuwarden geen toeristenbelasting voor vaarrecreanten.

Ondanks het feit dat de watertoeristen het aandeel van de toeristenbelasting in het te betalen liggeld erg hoog vinden, stellen wij geen wijzigingen voor omdat dit teveel ingrijpt op andere begrotingen van de gemeente. Wel vragen wij aandacht voor het fenomeen dat in de PR van Groningen als waterstad beter tot uiting moet komen dat Groningen veel investeert in de voorzieningen voor het vaartoerisme en wat dit betekent voor de watertoerist.

Aanmeerplekken (hoofdstuk 6).

Het initiatiefvoorstel zegt dat er behoefte bestaat bij de waterrecreanten om op bepaalde plekken kortstondig te kunnen afmeren om inkopen te doen of voor een bezoek aan de binnenstad.

Uit ons onderzoek is naar voren gekomen dat er twee plekken geschikt gemaakt kunnen worden om ingericht te worden als ligplek voor kort verblijf (minder dan vier uur).

Voor deze plekken zijn de kosten om deze voorzieningen uit te voeren geraamd op € 19.000,--. Wij stellen voor deze werkzaamheden uit te voeren.

Participatie waterpartners (hoofdstuk 8).

Wij hebben het concept-rapport aan de belangengroeperingen op het water voorgelegd en hen om advies gevraagd. Dit heeft naast waardering over het mogen meedenken ook waardevolle tips opgeleverd. In hoofdstuk 8 van het rapport hebben wij de opmerkingen

overzichtelijk op een rijtje gezet. Het merendeel van de opmerkingen is meegenomen in de tekst van het rapport en in deze besluitnota.

Een aantal opmerkingen is nog onbesproken:

- ontwerphoogtes nieuwe bruggen; de ontwerphoogtes van bruggen wordt bepaald door verschillende normen, randvoorwaarden, plaatselijke omstandigheden en, niet onbelangrijk, het beschikbare budget. Over de doorvaarthoogtes wordt in de ontwerpfase overleg gevoerd met de waterpartners;
- opknappen steiger Oosterhaven zz; dit wordt opgepakt in het project Opwaarderen Oosterhaven zz;
- bij het ontwerp van terrassen aan het water in het algemeen ervoor zorgen dat er in de buurt ook aanlegruimte en -voorzieningen voor kleine boten meegenomen worden. Dit geeft een extra impuls aan het varen van een rondje door de stad. Wij zullen dit aspect meenemen in de besluitvorming bij vergunningaanvragen voor terrassen;
- advies om geen aanmeer- of ligplaatsen toe te staan bij de eventuele aanleg van terrassen tussen de Museumbrug en de Aa-brug, want hiervoor ontbreekt de ruimte. Wij zullen dit aspect meenemen in de besluitvorming voor terrassen op deze plek;
- in het rapport wordt veel nadruk op de staande mastroute gelegd. Door ontwikkelingen in Drenthe wordt een andere route, namelijk die vanuit de stad via het Noord Willemskanaal naar Drenthe, steeds belangrijker. Hiervan kan ook geprofiteerd worden. Wij zullen de website hierop actualiseren.

Samenvatting uit te voeren aanbevelingen:

1. Actualisering waterkaart en Duitse versie	geen extra budget nodig
2. Starten overlegplatform met waterpartijen	geen extra budget nodig
3. Aanleg twee wachtplekken	€ 54.000,--
4. Elektriciteitskast Zuiderhaven	€ 7.000,--
5. Monitoring ligplaatsen	geen extra budget nodig
6. Aanleg twee aanmeerplekken	€ 19.000,--

Totaalbedrag uit te voeren onderdelen € 80.000,--

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor te besluiten:

- I. een budget van € 80.000,-- beschikbaar te stellen om de genoemde aanbevelingen uit te laten voeren;
- II. de kosten te dekken uit a) het budget Schoon, Heel en Veilig 2010 (productgroep wegen) voor € 20.000,--, b) het budget Structuurplan-middelen 2010 voor € 20.000,-- en c) het Stadsdeelbudget algemeen voor € 40.000,--.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

de burgemeester,

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel.

de secretaris,

drs. L.J. (Leo) Bosdijk.

Inhoud

Begrippen	3
Inleiding	4
Inleiding Conclusie	5
<u>Reeds uitgevoerde besluitpunten</u>	
1 Informatieaanbod	6
1.1 Website voor watertoerisme	6
1.2 Waterkaart	6
1.3 Havenkantoor	6
1.4 Breder informatieaanbod en afstemming	7
1.5 Conclusie	7
2 Terrassen aan het water	8
2.1 Terrassenbeleid	8
2.2 Horecanota	8
2.3 Conclusie	9
3 Bruggen	10
3.1 Brugnamen	10
3.2 Bedieningstijden	10
3.3 Brug wachtplekken	11
3.4 Conclusie	11
<u>Onderzochte besluitpunten</u>	
4 Jachthavens	12
4.1 Groninger Motorboot Club	12
4.2 Jachthaven Oosterhaven	13
4.3 Stadsjachthaven Reitdiep	14
4.4 Gemeentelijke passantenplekken	15
4.5 Capaciteit passantenplekken	15
4.6 Conclusie	16
5 Watertoerisme in cijfers	17
5.1 De economische betekenis voor Groningen	17
5.2 Watersportfaciliteiten in de stad	19
5.3 Toeristenbelasting	19
5.4 Conclusie	19
6 Aanmeerplekken	20
3.1 Potentiële aanmeerplekken	20
3.3 Voorzieningen voor aanmeerplekken	20
3.2 Raming kosten potentiële aanmeervoorzieningen	20
3.3 Conclusie	21
7 Conclusies en aanbevelingen	22
7.1 Informatieaanbod	22
7.2 Terrassen aan het water	22
7.3 Bruggen	22
7.4 Jachthavens	23
7.5 Watertoerisme in cijfers	23
7.6 Aanmeerplekken	23

8	Reacties externe partijen	24
8.1	Watersportverbond, regio Groningen/Drenthe.....	24
8.2	Koninklijke Schuttevear	25
8.3	Groninger Motorboot Club.....	25
8.4	Jachthaven De Oosterhaven	26
8.5	Stadsjachthaven Reitdiep	26
8.6	Woonschepencomité Groningen	27
8.7	Vereniging Historische Zeilvaart Groningen	27
9	Financiële samenvatting.....	28
	Bijlagen	29

Begrippen

Watertoerisme-	Recreatie door mensen die de stad per boot bezoeken.
Aanmeerplek -	Plaatsen op het water om kortstondig aan te leggen, 4 uur of minder.
Passantenplek-	Plaatsen op het water om één of meer nachten aan te leggen.
Staande-mastroute -	De waterweg die zeilboten gebruiken om de stad te passeren zonder de mast te hoeven strijken.
Nautisch-	De scheepvaart of watersport betreffende.
Jachthaven-	Een haven voor boten waar tegen betaling overnacht kan worden en wordt geëxploiteerd door derden.
Toeristenbelasting-	Gemeentelijke belasting dat een toerist betaalt boven op de kosten voor een overnachting.
Havenwezen-	De gemeentelijke organisatie die de nautische aspecten regelt in de gemeentelijke wateren, waaronder het bedienen van de bruggen, veiligheid en toezicht, handhaving op schepen en innen liggelden gemeentelijke passantenplekken.
Havenmeester -	De Havenmeester is verantwoordelijk voor het havenwezen. De Havenmeester is daarnaast teamleider van het havenwezen en voert taken uit van het havenwezen.
Havenassistent-	De havenassistent voert taken van het havenwezen uit. De havenassistenten zijn de ambassadeurs van de stad voor iedereen op het water.
Gemeentelijke wateren-	Alle kanalen, sloten, meren die zich binnen de gemeentegrens bevinden.
Brug hoogteschaal-	Een hoogtemeter die de doorvaarthoogte van de brug aangeeft en de flexibiliteit heeft om mee te stijgen met de stand van het oppervlaktewater.
Brug wachtplekken-	Palen met kantplank die in het water staan voor een brug, die niet de mogelijkheid bieden om aan wal te komen. Schepen kunnen hier tijdelijk aanleggen zodat ze niet verlijeren op het water als ze moeten wachten voor een brug.
Verlijeren-	betekent dat de wind of stroming het schip opzij beweegt. Verlijeren is per definitie altijd richting de lijzijde van het schip.

Inleiding

Dit rapport gaat in op de besluitpunten uit het initiatiefvoorstel *Welkom Watertoerisme!* van de PvdA-fractie, dat op 25 februari 2009 is aangenomen door de gemeenteraad. De voorstellen van het initiatiefvoorstel richten zich vooral op watertoeristen die met hun eigen of gehuurde boot door de stad varen. Het initiatiefvoorstel gaat niet zozeer over de beroepsschippers die toeristen voor een korte tijd meenemen om te laten genieten van het varen. Uiteraard is deze vorm van watertoerisme ook belangrijk voor de stad, maar omdat het initiatiefvoorstel zich beperkt tot de watersporter gaat dit onderzoeksrapport ook over deze groep.

Uiteraard hangt dit project samen met andere projecten die te maken hebben met het gebruik van gemeentelijke wateren. Dat zijn bijvoorbeeld *Watergang* en - hieruit voortvloeiend - *Wonen op het water*. Ook de eventuele komst van de Regiotram zal invloed hebben, met name op de doorvaart van schepen wanneer een tram elke 2 minuten over de Herebrug rijdt. Maar ook het vervolg op de proef met het afmeren van kleine boten en het opwaarderen van de Oosterhaven Zz. zijn van invloed. Al deze initiatieven leggen een ruimtelijk beslag op het water in de stad. De ruimte op en rond het water is schaars en de verschillende initiatieven moeten elkaar beconcurreren om deze schaarse ruimte. Dit vraagt om een visie waarin kaders worden gesteld om één en ander af te wegen.

In het initiatiefvoorstel geeft de PvdA-fractie aan dat watertoerisme een steeds belangrijkere bron van inkomsten wordt voor de stad, waarvan de stad op dit moment niet voldoende kan profiteren. Het initiatiefvoorstel doet dan ook voorstellen die eraan bij kunnen dragen meer te profiteren van de groeiemarkt. Om de genoemde voorstellen uit te voeren heeft de raad het college opgedragen de volgende besluitpunten uit te werken:

1. Onderzoek te doen naar uitbreiding van ligplaatsen in de bestaande jachthavens
2. Na te gaan of de kades van Hoge der A zijn aan te passen voor het makkelijker aanmeren van de pleziervaart en welke mogelijkheden er zijn voor betere aanmeerplaatsen bij bruggen en sluisen
3. Te onderzoeken hoe het voorzieningenniveau voor watertoeristen in de Stad is te verbeteren ten aanzien van (a) elektriciteit, (b) drinkwater, (c) toilet, douche- en wasgelegenheid en (d) de inname van vuilwater, inclusief de doorwerking hiervan in de tarieven
4. Informatieaanbod te ontwikkelen in de vorm van een internetsite en een folder die zich specifiek richten op watertoerisme, e.e.a. naar voorbeeld van De Blauwe Diamant (Leeuwarden)
5. Te onderzoeken of terrassen aan het water langs de vaarroutes mogelijk zijn en dit mee te nemen bij de herijking van het terrassenbeleid
6. Bij alle bruggen duidelijke naamborden aan te brengen, inclusief de bedieningstijden
7. De raad te informeren over de uitkomsten van de besluitpunten 1,2 en 3 en hierover een voorstel tot uitvoering te doen.

Dit rapport is de uitwerking van deze besluitpunten.

Een aantal daarvan is al gerealiseerd en zal als eerste kort worden aangeduid.

Hoofdstuk 1 van dit rapport gaat in op het informatieaanbod voor watertoeristen.

Hoofdstuk 2 gaat in op de terrassen langs de waterkant.

Hoofdstuk 3 behandelt de informatie bij bruggen.

Naast de concreet uit te voeren besluitpunten is het college ook verzocht onderzoek te doen naar mogelijkheden om het watertoerisme verder te stimuleren, besluitpunten 1 t/m 3. Voorts wordt het college verzocht de raad te informeren over deze besluitpunten, besluitpunt 7.

Hoofdstuk 4 behandelt de huidige stand van zaken wat betreft passantenplaatsen.

Hoofdstuk 5 gaat in op de watertoerismemarkt voor Groningen en de mogelijkheid tot het uitbreiden van passantenligplaatsen.

Hoofdstuk 6 gaat in op mogelijk betere aanmeerplaatsen en het voorzieningenniveau voor watertoeristen in de stad.

De conclusies en aanbevelingen komen per hoofdstuk aan bod en worden samengevat in hoofdstuk 7, waarin ook de aanbevelingen zijn beschreven.

Er is bij externe belangenpartijen gevraagd te reageren op de concept versie van het rapport en aanvullingen te geven. Deze reacties zijn terug te vinden in hoofdstuk 8.

Inleiding Conclusie

- Afwegingen tussen tegenstrijdige belangen en ontwikkelingen zijn lastig te maken door het gemis van overkoepelend beleid ten aanzien van gemeentelijke wateren.

1 Informatieaanbod

Belangrijk om de watertoerist vast te houden in de Groningse binnenstad is het duidelijk informeren en faciliteren van de bezoeker. De raad heeft er bij het vaststellen van dit initiatiefvoorstel dan ook bij het college op aangedrongen de informatievoorziening te verbeteren door het aanpassen van de website en een waterkaart specifiek gericht op watertoerisme, e.e.a. naar voorbeeld van De Blauwe Diamant (Leeuwarden). Dit hoofdstuk gaat over de informatievoorziening die tot stand is gekomen naar aanleiding van het initiatiefvoorstel.

1.1 Website voor watertoerisme

De website www.varen.groningen.nl heeft als doel een beter imago van Groningen als waterstad. De website is in 2009 behoorlijk aangepast als gevolg van het initiatiefvoorstel. De site maakt deel uit van de site van Marketing Groningen en is in samenspraak met de gemeente tot stand gekomen. Er staat veel informatie op de website over onder andere:

- Brugbedieningstijden
- Doorvaarthoogtes
- Telefoonnummers en marifoonkanalen voor brugopeningen
- Gratis downloaden of aanvragen folder met informatie
- Bestelmogelijkheid wateralmanak
- Verhuur van diverse watergerelateerde artikelen
- Evenementenagenda
- Jachthavens
- Watergerelateerde verenigingen

De website gaat in principe over de gehele provincie maar er is ook een apart gedeelte voor onze stad waar attracties en bezienswaardigheden worden genoemd.

Belangrijk is dat de website actueel gehouden wordt. Hiervoor zal de dienst RO/EZ jaarlijks met stakeholders de site nalopen, corrigeren en aanvullen. De feitelijke update voert Marketing Groningen uit. Omdat watertoerisme zich per definitie niet tot de stad beperkt is het verstandig over de gemeentegrenzen heen te kijken.

1.2 Waterkaart

De nieuwe waterkaart is met Marketing Groningen tot stand gekomen. Met ingang van het vaarseizoen 2010 was de kaart beschikbaar; op 15 juni 2010 is het eerste exemplaar officieel uitgereikt.

De waterkaart wordt in de stad uitgereikt bij jachthavens en via het havenwezen, maar is ook verkrijgbaar via het VVV, bij provinciale sluisen en havens.

De waterkaart geeft informatie over jachthavens in de stad, voorzieningen bij jachthavens, bedieningstijden van bruggen, belangrijke telefoonnummers en bezienswaardigheden en attracties. Op deze manier krijgt de watertoerist een goed beeld van de faciliteiten. Tot nu toe is er bewust een kleine oplage aangemaakt zodat verbeterpunten - waaronder een waterkaart in het Duits - snel in een volgende versie kunnen worden opgenomen. In bijlage I is de eerste uitgave van de waterkaart te vinden.

1.3 Havenkantoor

Het havenkantoor, gelegen bij de Oosterhavenbrug fungeert als een soort loket voor de recreatievaart, maar heeft nog geen fysieke loket functie. Voor vragen over brugbediening en de mogelijkheden tot aanleggen in de stad kan contact worden opgenomen met het havenkantoor. Gegevens om het havenkantoor te bereiken staan op de nieuwe waterkaart Groningen.

Naast deze functie fietsen havenassistenten elke dag hun ronde om de havengelden te innen, waarbij ze toeristen gevraagd en ongevraagd informeren over activiteiten in de stad. De havenassistenten zijn voor watertoeristen goed herkenbaar door hun unieke uniform. Het havenwezen geeft aan dat door het gemis van een bootje het soms lastig is hun nautische activiteiten uit te kunnen voeren.

1.4 Breder informatieaanbod en afstemming

In de conceptfase van dit rapport is overleg gevoerd met onder andere de Provincie en de exploitanten van de jachthavens binnen de gemeente. Uit deze overleggen is naar voren gekomen dat een structureel overleg tussen de diverse partijen wordt gemist.

Op dit moment zijn er naast de website van Marketing Groningen en de waterkaart ook diverse andere media die watertoeristen informeren over watertoerisme in de provincie Groningen. Daarnaast hebben ook commerciële jachthavens hun eigen websites. Afstemming tussen deze partijen zorgt ervoor dat de toerist adequater en directer bereikt kan worden dan nu het geval is. Op deze manier kan het watertoerisme een extra stimulans krijgen. Daarom steunen wij het voorstel een platform op te richten, waarin die afstemming plaatsvindt. Deelnemers zijn onder andere de Provincie, verschillende gemeenten, ondernemers en belangengroeperingen op het gebied van watertoerisme, Marketing Groningen en de VVV.

1.5 Conclusie

- De website is uitgebreid en geactualiseerd voor de watertoerist.
- Vanaf de start van het vaarseizoen 2010 is er een informatieve waterkaart van de stad Groningen.
- Een Duitse versie van de waterkaart wordt gemist.
- Het Havenwezen kan minder adequaat hun nautische taken uitvoeren door het gemis van een bootje.
- Een breed waterplatform wordt gemist door diverse belanghebbenden.

2 Terrassen aan het water

Terrassen direct langs de waterkant zijn uiteraard aantrekkelijk en niet alleen voor watertoeristen. Dit hoofdstuk gaat in op de mogelijkheden. Wil de gemeente echter watertoeristen trekken dan is het van belang dat watertoeristen direct aan, of in de directe omgevingen van, het terras kunnen aanmeren. Wanneer dit gefaciliteerd wordt, zal dit gevolgen hebben voor wonen op het water omdat er op dit moment geen locaties in de Diepenring geschikt zijn voor aanmeerplekken.

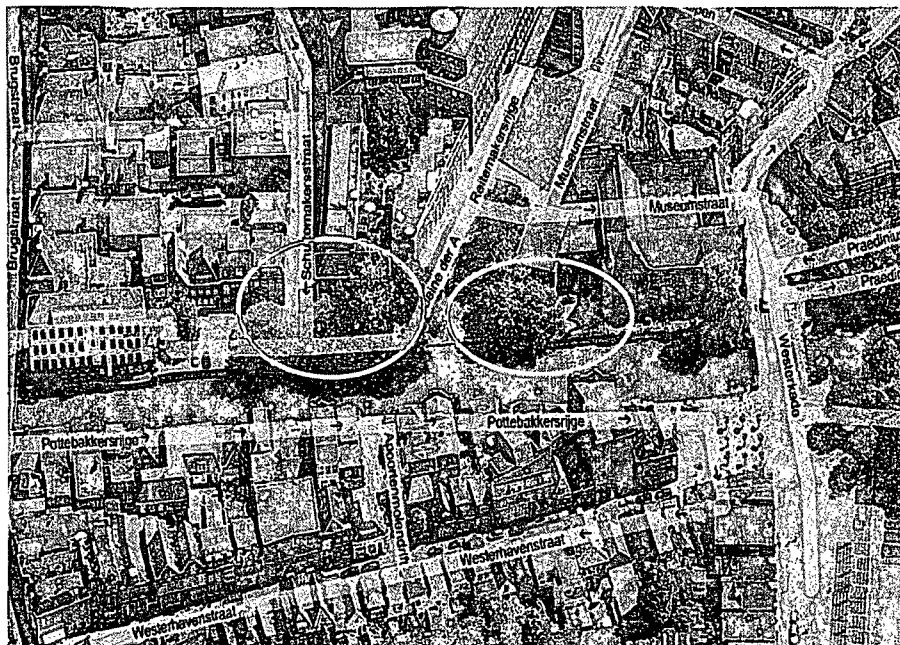
2.1 Terrassenbeleid

Om terrassen lang de waterkant te faciliteren vanuit de gemeente is het terrassenbeleid in 2009 herijkt en 17 juni 2009 vastgesteld door de raad. Vóór de herijking schreef het beleid voor dat een terras aan de gevel van het eigen horecapand gesitueerd moest worden of, in goed overleg met de burens, op een terrasseneiland zoals in de Poelestraat. Terrassen langs de waterkant waren daarom door het oude terrassenbeleid niet mogelijk. Na de herijking van het terrassenbeleid is het expliciet toegestaan terrassen te situeren langs de waterkant. Op deze manier is het voor horecagelegenheden mogelijk geworden een terras langs bijvoorbeeld de diepenring te realiseren. Momenteel lopen er verschillende initiatieven.

2.2 Horecanota

In de Horecanota 2005 is rekening gehouden met het realiseren van extra horecagelegenheid aan de vaarwegen door de stad. Voorbeelden genoemd in deze nota zijn het voormalig Pomphuisje aan de Schuitemakersstraat en het depot van het voormalig Natuurmuseum. Wat lastig is aan deze locaties is dat er niet direct aangelegd kan worden aan de kade van het Kleine der A. Doordat de doorvaart smal is en de vaarweg deel uitmaakt van de Staande-mastroute is dat nautisch niet verantwoord. Eén mogelijkheid voor recreatievaart om in de omgeving aan te kunnen leggen is de kade van de Zuiderhaven, echter is dit ook de enigste mogelijkheid.

Naast deze locaties worden de daktuin van de Westerhaven, het pleintje bij de Westerkade, het BIM-station aan de Turfsingel en het pleintje Voor 't Voormalig Klein Poortje onderzocht als potentiële horecalocaties. Ook bij de meeste van deze locaties is het echter lastig, zo niet onmogelijk, om aan te meren met bootjes. Dit komt onder andere doordat de Diepenring vol ligt met woonboten. De terrassen zijn hierdoor leuk voor mensen aan de wal, echter watertoeristen zullen minder snel stoppen om op het terras te gaan zitten.

Mogelijke locaties terrassen aan de Staande-mastroute.

2.3 *Conclusie*

- Het terrassenbeleid is herijkt.
- De horecanota speelt in op horecagelegenheden langs de waterkant.
- Diverse initiatieven op het gebied van terrassen langs de waterkant ontplooiën zich op dit moment.
- De terrassen zijn minder interessant voor watertoeristen, omdat er geen mogelijkheden zijn om aan te meren.

3 Bruggen

Groningen ligt op de Staande-mastroute, de vaarroute door Nederland waarlangs een zeilboot kan varen zonder de mast te hoeven laten zakken omdat alle bruggen in de route omhoog kunnen. De Staande-mastroute gaat dwars door de stad, waarbij 18 bruggen worden gepasseerd, waaronder een spoorbrug. Dit duurt, onder optimale omstandigheden, ongeveer 2,5 uur. De Staande-mastroute is aangegeven op de waterkaart te vinden in bijlage I.

3.1 Brugnamen

De gemeente Groningen heeft in totaal 38 bruggen. Om gemakkelijk en snel de stad door te varen is het voor de watertoerist handig de brugnaam snel te kunnen achterhalen. Hiervoor worden meestal brugnaamborden gebruikt die makkelijk leesbaar zijn voor de watertoerist. De watertoerist kan zich dan melden bij de centrale bedieningspost (050-3188500) en aangeven welke brug hij wil passeren. Bij enkele belangrijke bruggen ontbrak echter de brugnaam tot voor kort. In 2009 zijn bij deze bruggen de brugnamen alsnog geplaatst. Bij de cruciale bruggen zijn in 2010 brug hoogteschalen aangebracht, zodat schepen kunnen zien of ze ook zonder brugopening de brug kunnen passeren.

3.2 Bedieningstijden

De bedieningstijden vormen belangrijke informatie voor watertoeristen in verband met hun vaarschema. Omdat de Staande-mastroute dwars door de stad gaat moeten 18 bruggen worden gepasseerd. In het verleden duurde dat soms een hele dag. Doordat een reorganisatie heeft plaatsgevonden en verschillende bruggen nu op afstand zijn te bedienen duurt de doorvaart nu ongeveer 2,5 uur. Hierdoor zijn de klachten minder geworden. De bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen sluiten echter nog steeds niet aan op de openingstijden van de Provincie, wat een betere service voor watertoeristen zou betekenen.

Om de bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen aan te laten sluiten op die van de provincie is een financiële investering noodzakelijk door meer bruggen op afstand bedienbaar te maken. Wanneer een brug buiten het centrum op afstand te bedienen is hoeft hier geen brugwachter naar toe te fietsen. Dit kan de wachttijden voor bruggen buiten het centrum met 20 minuten verminderen. Bruggen in de binnenstad op afstand bedienen is echter vrij riskant, omdat hier vaak ad hoc verkeerssituaties rond bruggen ontstaan waarop ingespeeld moet worden. Extra inzet van brugwachters vergt jaarlijks in orde van € 100.000,- aan personeelskosten. De kosten om alle bruggen buiten het centrum op afstand bedienbaar te maken zijn in dit onderzoek niet inzichtelijk gemaakt. Dit omdat er per brug onderzocht moet worden of dit mogelijk en wenselijk is.

De bedieningstijden zijn als volgt:

Provincie Groningen werkt met 7 maanden vaarseizoen en bedieningstijden van 7:00 tot 19:00 uur zonder spertijden.

Gemeente Groningen werkt met 5 maanden vaarseizoen en bedieningstijden van 9:00 tot 12:00, 13:00 uur tot 16.00 en 17.30 tot 19.00 uur.

Informatiepaneel en brugnaambordje bij de museumbrug.

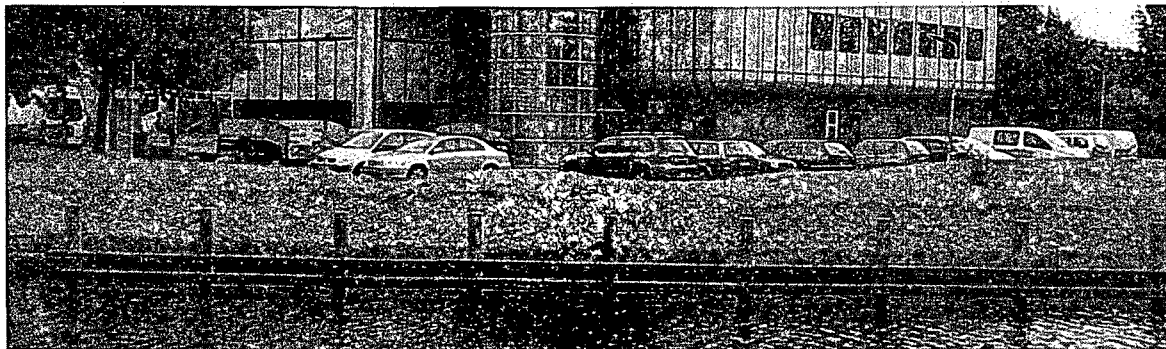
3.3 Brug wachtplekken

Wachtplekken bij bruggen zijn belangrijk voor veiligheid en rust op het water. Wanneer een schip 20 minuten voor een brug moet wachten, moet een schipper constant bijsturen om niet aan de wal vast te lopen of aanvaringen te veroorzaken. Dit veroorzaakt, vooral als er meerder schepen liggen te wachten, spannende situaties voor watertoeristen die juist willen ontspannen.

Het is niet noodzakelijk om bij alle bruggen deze wachtplaatsen te realiseren. Op vele locaties zijn al wachtplekken gerealiseerd. Op enkele strategische locaties, waar veel hinder wordt ondervonden, is het echter volgens externe partijen een noodzakelijke aanvulling. Deze locaties zijn:

- Van Ketwich Verschuurbrug, vanuit richting Drenthe.
- Tussen de ACM-brug en de Spoorbrug over het Reitdiep.

Er is niet veel nodig om deze wachtplekken te realiseren. Voorwaarde is wel dat de wachtplekken het niet mogelijk maken om aan te meren aan de wal. Enkele palen met een kantplank is voldoende. De kosten voor dergelijke wachtplekken voor de recreatievaart worden geraamd op € 27.000,- per locatie. Bij de Van Ketwich Verschuurbrug zijn geen wachtplekken maar zijn wel palen aan de wal waaraan recreatievaart kan aanleggen.

Voorbeeld van recreatieve wachtplekken voor de Van Halbrug.

3.4 Conclusie

- Alle cruciale bruggen in de stad zijn voorzien van naamborden.
- De invloed van de tram op de bedieningstijden van de Herebrug is punt van nader onderzoek en afstemming.
- Op cruciale punten in de stad hangen informatieborden met o.a. de bedieningstijden.
- De bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen sluiten niet aan op die van de Provincie. Om aan te sluiten op de bedieningstijden van de Provincie is extra brugbedieningscapaciteit nodig. De jaarlijkse extra kosten van een brugwachterploeg bedragen circa € 100.000,-.
- Op twee cruciale punten worden wachtplekken gemist. Om deze wachtplekken te realiseren is een investering nodig van € 54.000,-

4 Jachthavens

Besluitpunt 1 van het initiatiefvoorstel verzoekt het college onderzoek te doen naar de mogelijkheden tot uitbreiding van het aantal ligplaatsen in bestaande jachthavens.

Een jachthaven heeft twee types ligplaatsen, de zogenaamde passantenplekken en de vaste ligplaatsen. De vaste ligplaatsen worden gebruikt door booteigenaren wanneer deze geen gebruik maken van hun schip. Ze huren een ligplaats voor de duur van meestal één jaar: een soort stallingfaciliteit.

Naast de vaste ligplaatsen zijn er de passantenplekken in de jachthavens. Dit zijn de aanlegplekken die door schippers wordt gebruikt als ze op reis zijn en 's nachts verblijven op hun schip. Deze passantenplekken hebben dus een recreatieve doelstelling, in tegenstelling tot de vaste ligplaatsen. Goede voorzieningen als elektriciteit, watertappunten, douche- en toiletvoorziening, wasmachines en -drogers en vuilwater-inname zijn voor deze doelgroep van wezenlijk belang. Op dit moment zijn er diverse mogelijkheden voor schepen om een overnachtingsplek te vinden: de Groninger Motorboot Club op de kruising Eemskanaal/Van Starckenborghkanaal, de Oosterhaven en sinds dit jaar de Stadsjachthaven Reitdiep. Daarnaast zijn er de gemeentelijke aanlegvoorzieningen aan Hoge der A en de Zuiderhaven. Dit hoofdstuk gaat eerst in op de huidige faciliteiten, daarna op potentiële groei.

4.1 Groninger Motorboot Club

De Groninger Motorboot Club heeft een lange geschiedenis in de stad Groningen en was vroeger gevestigd in de zwaaiikom Verbindingskanaal, de locatie van het huidige Groninger Museum. Het betreft een haven voor clubleden maar deze biedt in de zomermaanden ook de mogelijkheid voor passanten om aan te leggen. De Groninger Motorboot Club heeft in totaal 68 ligplaatsen waarvan 25 passantenplekken.

De loopafstand naar het centrum is 1,5 kilometer. Met de fiets of de bus, die naast de deur stopt, is het centrum goed te bereiken.

Er zijn in de haven voldoende voorzieningen zoals stroom- en watertappunten, douches, toiletten, stortpunt chemisch toilet, wasmachine en wasdroger, afvalcontainers en draadloos internet. Naast de Groninger Motorboot Club ligt een gemeentelijke boot-trailerhelling.

De Groninger Motorboot Club is de eerste havenlocatie aan de Staande-mastroute vanuit Delfzijl.

Website: www.groningermotorbootclub.nl

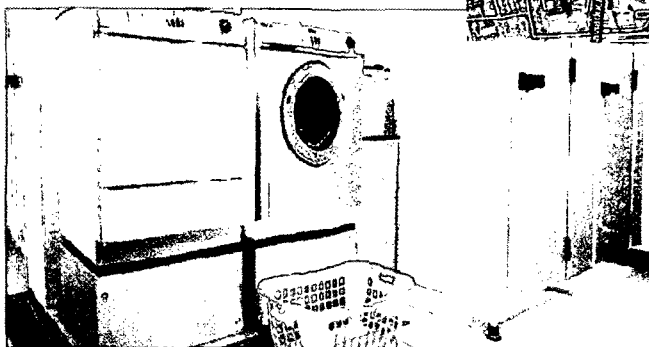
4.2 Jachthaven Oosterhaven

De Oosterhaven is de commerciële jachthaven die het dichtst bij het centrum ligt. De Jachthaven Oosterhaven wordt geëxploiteerd door de familie Beuker. Vanaf hier is de binnenstad makkelijk te voet te bereiken.

De Jachthaven Oosterhaven biedt 100 ligplaatsen waarvan 80 zijn bedoeld voor passanten.

Er zijn diverse voorzieningen zoals een douche- en toiletruimte, een wasmachine en -droger, stroom- en watervoorzieningen, vuilwatertank en draadloos internet. De haven is ook geschikt voor minder validen.

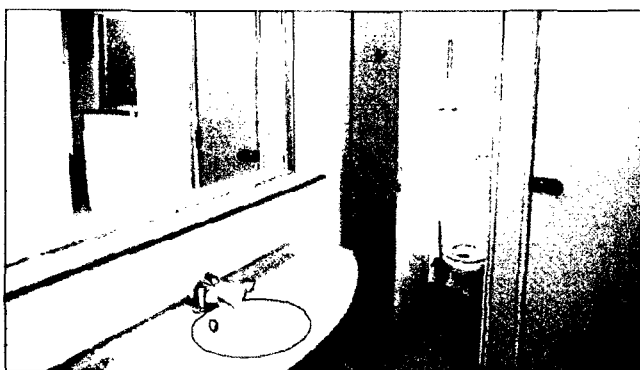
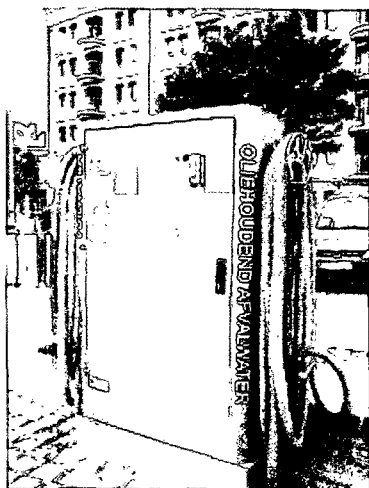
De Jachthaven Oosterhaven geeft al

een tijd aan te willen uitbreiden aan de zuidzijde, omdat aan de vraag in het hoogseizoen niet kan worden voldaan. Er zijn gesprekken geweest met de exploitant om ook de zuidzijde van de Oosterhaven te mogen exploiteren. Echter liggen aan deze zijde van de Oosterhaven in de winter ook charterschippers met wie de gemeente rekening wil houden. De zuidzijde is op dit moment in exploitatie van de

gemeente. De verdere planvorming voor de zuidzijde is opgeschort tot in het najaar van 2010, wanneer de charterschippers weer terug zijn. De bedoeling is dat de zuidzijde in de zomermaanden meer plaats zal gaan bieden aan recreatievaart.

Website: www.jachthavenoosterhaven.nl

Een impressie van de voorzieningen in de Jachthaven Oosterhaven.

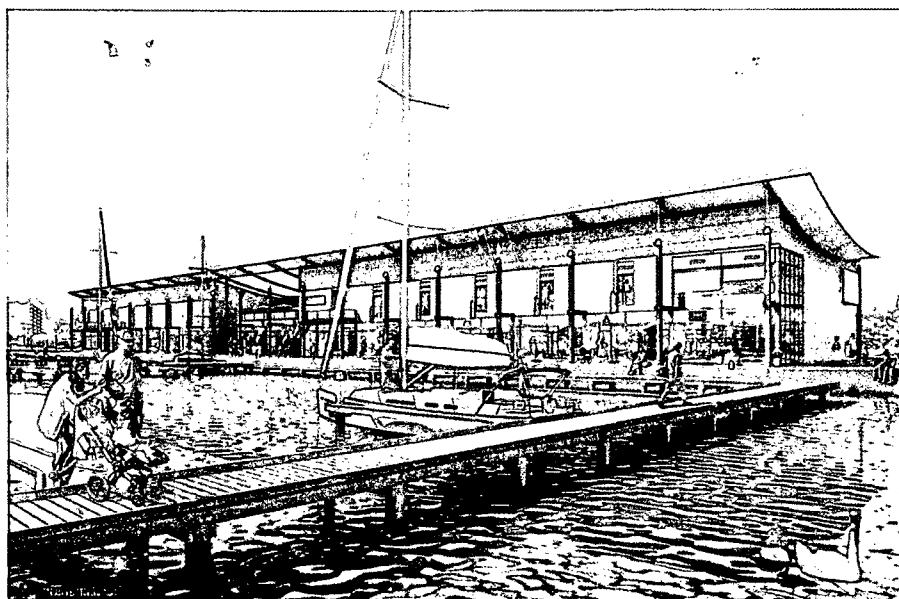
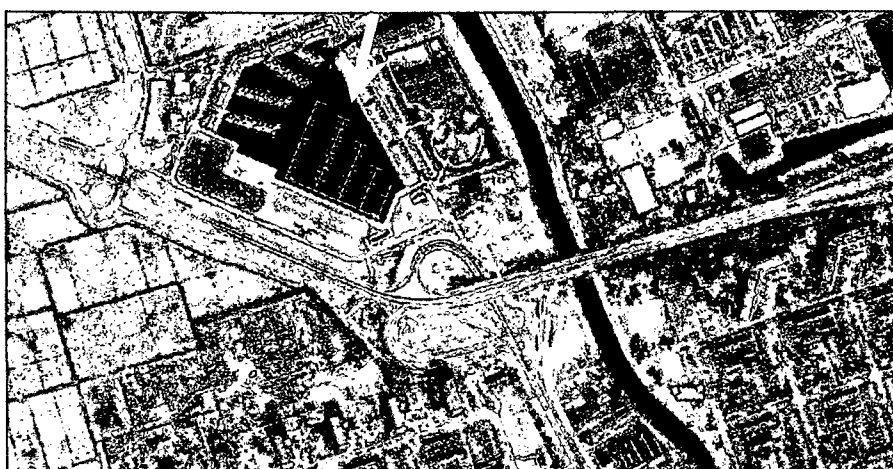
4.3 Stadsjachthaven Reitdiep

De stadsjachthaven Reitdiep is de nieuwste aanwinst in de gemeente met aanlegplekken voor passanten. De Stadsjachthaven Reitdiep wordt geëxploiteerd door familie Muntinga. De jachthaven heeft 220 ligplaatsen waarvan 120 voor passanten. Met de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep is het aantal passantenplaatsen binnen de gemeente bijna verdubbeld.

De voorzieningen van de Reitdiephaven zijn vergelijkbaar met de andere commerciële jachthavens: water- en stroomtoevoer, stortpunten chemisch toilet, douche- en toiletvoorzieningen, wasmachines en -drogers, afzuiginrichting voor vuilwater. Naast deze voorzieningen zijn er nog diverse voorzieningen in ontwikkeling rond de jachthaven. Zo is er bijvoorbeeld een maritiem centrum in aanbouw van ongeveer 6.000 m² waar een supermarkt, een restaurant en een speciaalzaak voor de watersport gevestigd zullen worden.

De afstand van de jachthaven tot het centrum van Groningen is ongeveer 4 kilometer. Doordat de belangrijkste voorzieningen in de nabije toekomst bij de jachthaven aanwezig zijn zullen bezoeken aan de binnenstad niet perse noodzakelijk zijn. Wel is de exploitant van de jachthaven voornemens fietsen te verhuren en in het hoogseizoen een pendelbusje te laten rijden zodat watertoeristen desgewenst toch gemakkelijk in het centrum kunnen komen.

Website:
www.reitdiephaven.nl

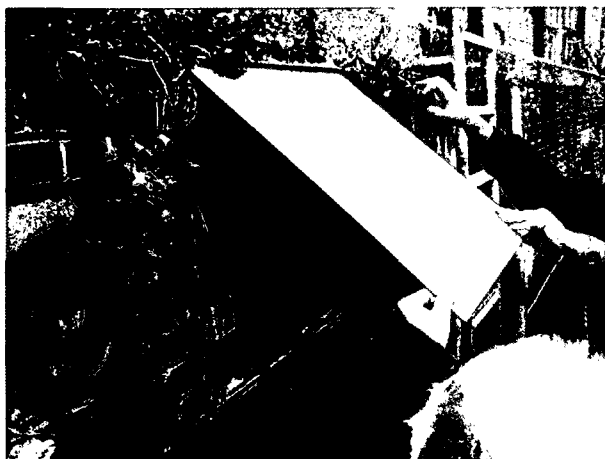

Een impressie van de Reitdiephaven met op de achtergrond het toekomstige maritiem centrum.

4.4 Gemeentelijke passantenplekken

Naast de commerciële jachthavens biedt ook de gemeente Groningen faciliteiten aan voor overnachtingen op het water. Deze plekken zijn te vinden aan het Hoge der A en in de Zuiderhaven. De zuidzijde van de Oosterhaven wordt op dit moment geëxploiteerd door de gemeente. De voorzieningen bij de gemeentelijke aanlegfaciliteiten zijn magertjes vergeleken met de commerciële jachthavens. Voor het liggeld worden elektriciteit en water aangeboden. De douchevoorziening die bij de A-brug stond is inmiddels opgeheven. Wel is er een urinoir aan het Hoge der A en een toiletvoorziening aan het Kleine der A ter hoogte van Reitemakersrijge. De elektriciteitsvoorzieningen aan de Hoge der A zijn op dit moment voldoende. De aansluitingen in de Zuiderhaven zijn echter ontoereikend. In de zomermaanden liggen er vaak lange verlengkabels om alle boten te kunnen voorzien van stroom. Om deze reden is het zinvol de Zuiderhaven van een nieuw elektriciteitskast te voorzien. In bijlage II is een overzicht opgenomen waarin een voorstel wordt gedaan voor een nieuwe elektriciteitskast. De kosten hiervan worden geraamd op € 7.000,-.

Om de huidige gemeentelijke voorzieningen op peil te houden wordt structureel € 45.000 per jaar uitgegeven aan onderhoud en vervanging.

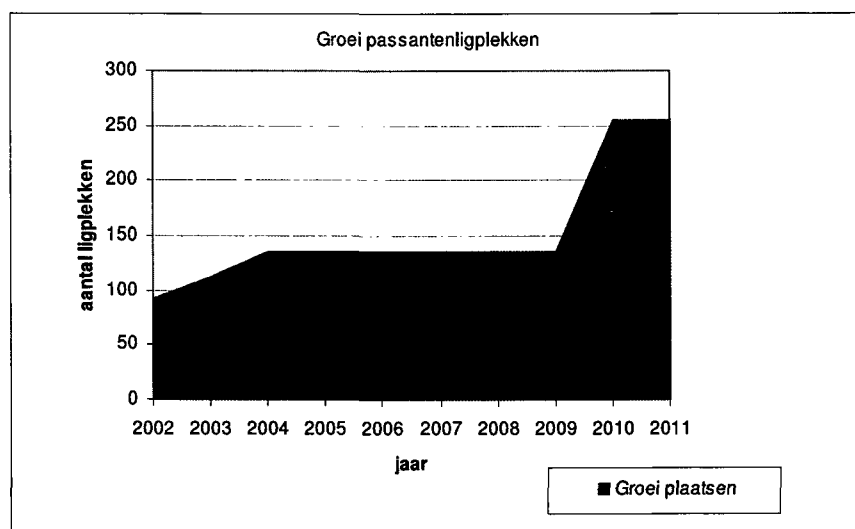
Stroomvoorziening aan het Hoge der A.

4.5 Capaciteit passantenplekken

Naast passantenplekken hebben de meeste havens ook vaste ligplaatsen. In het toeristenseizoen, als de vaste huurders zelf weg zijn, zijn deze plekken vaak ook beschikbaar voor passanten. In de telling zijn deze niet meegenomen omdat het hier om incidentele capaciteit gaat. De capaciteit aan officiële passantenplekken van de diverse jachthavens is als volgt:

- Groninger Motorboot Club: 25
- Jachthaven Oosterhaven: 80
- Stadsjachthaven Reitdiep: 120
- Gemeentelijk passantenplekken: 30

De capaciteit van de jachthavens is met de komst van de Reitdiephaven in 2010 bijna verdubbeld (zie grafiek hiernaast). Het is nog onduidelijk hoeveel ligplaatsen de uitbreiding van de Zuidzijde van de Oosterhaven oplevert en derhalve niet meegenomen.

4.6 Conclusie

- Het totaal aantal ligplaatsen in de jachthavens van Groningen bedraagt 418.
- Hiervan zijn 255 ligplaatsen bedoeld voor passanten, dit is 61%.
- Met de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep is het aantal passantenplekken in 2010 bijna verdubbeld. Daarom is uitbreiding van passantenplekken op korte termijn niet nodig.
- De voorzieningen bij de gemeentelijke passantenplekken zijn sober.
- Om in ieder geval de basale voorzieningen op peil te houden is één extra elektriciteitskast in de Zuiderhaven gewenst. Dit vraagt een investering van € 7.000,-

5 Watertoerisme in cijfers

Vergrijzing, deeltijdwerk en een hogere levensstandaard zijn de belangrijkste oorzaken van een groeiende behoefte aan leisure-activiteiten. Daarbinnen is watertoerisme ook voor Groningen een potentiële groeiemarkt.

Cijfers wijzen uit dat de groei van watertoerisme in het Noorden veelal neerslaat in de klassieke watersportgebieden als Friesland en het IJsselmeer. Dit komt doordat hier de meren een samenhangend areaal vormen waar je van stadje naar stadje kunt varen. Voor zeilboten zijn meren en zeeën aantrekkelijk omdat hier voluit gezeild kan worden. Op veel vaarwegen in Nederland is zeilen zelfs verboden in verband met vrachtvervoer, dit geldt ook voor het Van Starckenborghkanaal.

5.1 De economische betekenis voor Groningen

De exacte economische waarde van het watertoerisme kan niet rechtstreeks becijferd worden. In dit rapport baseren we ons op de gegevens die we hebben aangetroffen in het rapport *Kerncijfers Toerisme en Recreatie*, editie 2009 van het Nederlands bureau voor Toerisme & Congressen, op cijfers van het CBS en de website van de Hiswa.

In deze rapporten is uitgegaan van gemeten en geregistreerde overnachtingen. De uitgaven van mensen die niet geregistreerd worden kunnen niet worden meegeteld. Een indicatie van de grootte van deze groep is niet te geven. We beperken ons daarom tot de groep watertoeristen die geregistreerd zijn op de bestaande passantenplekken in de jachthavens in Groningen. Voor deze registratie is gebruik gemaakt van de toeristenbelasting die opvarenden betalen.

In de periode tussen 2003 en 2009 is het aantal geregistreerde overnachtingen in de passantenhavens in Groningen gestegen van 11.518 naar 12.202. Een toename van 684 geregistreerde en betaalde overnachtingen. In de tussenliggende periode fluctueerde het aantal nogal.

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven zijn er in gemeente Groningen 135 passantenplekken. Omgerekend naar het aantal overnachtingen betekent dit dat in 2009 er sprake was van iets meer dan 90 overnachtingen per plaats.

In 2004 en 2005 was er sprake van een piek in het aantal overnachtingen van rond de 13.145, meer dan 97 overnachtingen per ligplaats.

Uitgaand van een besteding per overnachting van gemiddeld € 75,- belopen de bestedingen direct gerelateerd aan het watertoerisme in Groningen zo'n € 900.000,- per jaar.

Met de aanleg en openstelling van de Stadsjachthaven Reitdiep is de capaciteit met 120 plaatsen uitgebreid. Het totale aanbod is bijna verdubbeld naar 255 plaatsen. Het effect op de bezettingsgraad is moeilijk te voorspellen maar de kans dat de aan watertoerisme gerelateerde bestedingen de komende jaren het miljoen zullen overschrijden is groot.

Bij een gelijkblijvende bezettingsgraad van 90 overnachtingen per ligplaats kan het totaal aantal overnachtingen doorgroeien naar 22.950. Het bedrag van bestedingen zou dan naar 1,7 miljoen kunnen doorgroeien¹.

De bestedingen van de watersporttoerist komen voor 70% terecht in de retail en horeca².

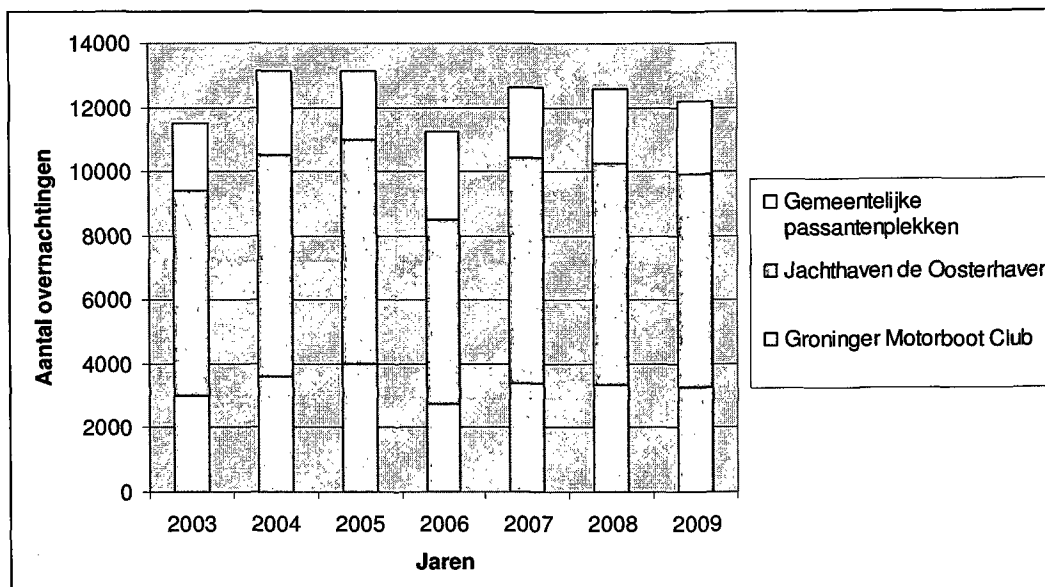
In de toeristensector levert elke € 150.000,- besteding theoretisch 1 arbeidsplaats op. Een mogelijke stijging in de bestedingen van € 800.000,- zou theoretisch tot een stijging van 5 arbeidsplaatsen leiden door de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep. Dit zijn dan alleen bestedingen dankzij de overnachtingen van passanten, overige bestedingen zijn niet meegenomen.

Om aan te kunnen geven hoe groot de behoefte is aan uitbreiding van passantenligplaatsen is in dit onderzoek gebruik gemaakt van de registratie door middel van toeristenbelasting en het aantal brugopeningen in de stad. Hiervan is gebruik gemaakt omdat deze gegevens voorhanden zijn bij de DIA en bij het Havenwezen.

Voor een scherper beeld van de vraag zijn ook de cijfers van het aantal 'nee-verkopen' van belang. Deze cijfers zijn echter niet voorhanden.

¹ De cijfers zijn gebaseerd op *Kerncijfers Toerisme en Recreatie* van het Nederlands bureau voor toerisme en congressen, editie 2009.

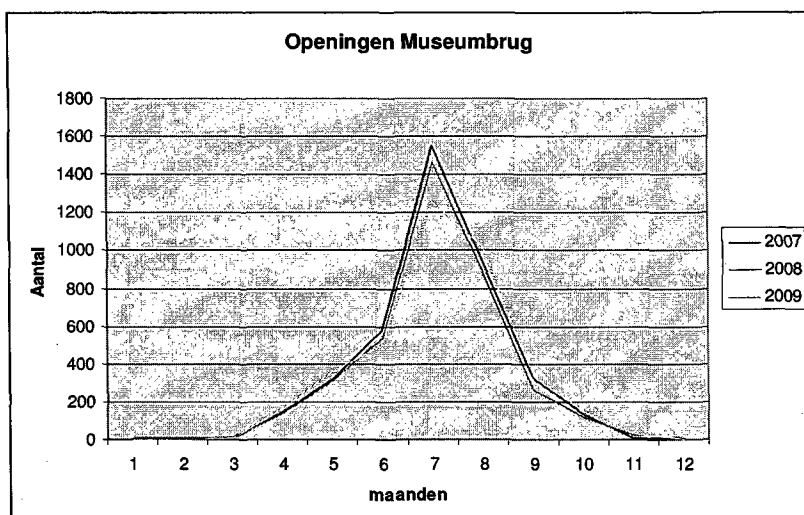
² 31% boodschappen, 12% recreatief winkelen, 27% horeca, bron idem.

In bovenstaande grafiek is het aantal overnachtingen per jachthaven, per jaar weergegeven. Uit de cijfers lijkt geen duidelijke groeitrend waarneembaar. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat er niet altijd toeristenbelasting wordt geïnd. Daarnaast zeggen de cijfers niet alles over de bezettingsgraad van de jachthavens; deze kunnen bij 12.000 bijvoorbeeld een al bezettingsgraad van 100% hebben. Omdat het aantal overnachtingen in jachthavens niet alles zeggen over de groei van in watertoerisme wordt er ook gekeken naar andere cijfers die bekend bij gemeente Groningen, het aantal brugopeningen.

In onderstaande grafiek is het aantal brugopeningen van de Museumbrug voor watersport weergegeven. De Museumbrug is gekozen omdat deze midden in de Staande-mastroute door Groningen ligt. Dat watertoerisme als potentiële groeiemarkt wordt aangemerkt lijkt ook op basis van deze cijfers niet terecht. In het aantal brugopeningen is eerder een daling waarneembaar dan een stijging. Echter een mogelijke verklaring is ook dat schepen meer in konvooi door de stad zijn gaan varen: het aantal openingen zegt immers nog niet alles over het aantal schepen. Daarnaast is ook het weer van grote invloed en zijn er de afgelopen jaren enkele stremmingen geweest door werkzaamheden aan wegen en bruggen.

Wel lijken demografische cijfers (lees vergrijzing) op een mogelijke groei te duiden. Hoe, waar en in hoeverre deze groei zich manifesteert is moeilijk te voorspellen - mogelijk toch vooral in de klassieke watersportgebieden. Voor meer inzicht in de waarde van bovenstaande cijfers is monitoring van de recreatievaart nodig.

5.2 Watersportfaciliteiten in de stad

Watersporttoerisme als zelfstandig bezoekmotief, zoals bijvoorbeeld Friesland dat kent, kennen we niet in Groningen. Nabijgelegen watersportrecreatiegebieden als het Paterswoldse en Hoornse meer, het Zuidlaardermeer en het Schildmeer zijn daarvoor te klein van omvang en hebben te weinig relatie met elkaar om als doorslaggevend recreatief bezoekmotief te gelden. De aantrekkingskracht van Groningen voor recreatie op het water ligt veeleer in de identiteit van de stad zelf in combinatie met de aanwezige havenfaciliteiten. Ook is Groningen een 'stepping stone' in de verbinding tussen de Oost-Groninger vaargebieden, Duitsland, het Lauwersmeer en aan de andere kant Friesland en het IJsselmeer. Dit dankzij de Staande-mastroute door de stad.

Door het grootstedelijk karakter met aantrekkelijke architectuur, culturele voorzieningen, horeca en retail is Groningen in deze verbinding wél de aantrekkelijkste tussenstop in het noorden. Hierbij past dat er voldoende havenfaciliteiten zijn die aansluiten bij het bezoekmotief van de passant. Met de aanleg van de Reitdiephaven met 120 passantenplaatsen is hierin in belangrijke mate voorzien.

5.3 Toeristenbelasting

Een veel terugkerende opmerking van de watertoerist betreft de toeristenbelasting. Deze is voor een watertoerist net zo hoog als voor een hotelgast. Terwijl de liggelden veel lager zijn dan de prijs van een hotelovernachting. Watertoeristen relateren de kosten van de belasting aan de kosten van hun overnachting en vinden die verhouding dus scheef. Soms wordt zelfs meer toeristenbelasting betaald dan liggeld. Onderstaand voorbeeld gaat uit van een boot van 6 meter die één nacht in de haven ligt. Op dit schip overnachten 4 opvarenden.

Kosten per nacht voor het aanleggen van een schip in de categorie tot 7 meter = € 4,30.

De gemeentelijke toeristenbelasting is € 1,60 p.p. en bij 4 personen dus € 6,00. het totale liggeld is in dit geval € 10,30. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat de bruggen in de stad Groningen gratis worden geopend. In bijvoorbeeld Friese gemeenten betaalt men €1,10 per brugopening via het welbekende klompje. Toeristenbelasting wordt bij veel Friese gemeenten niet betaald.

5.4 Conclusie

- Met de cijfers over de laatste jaren is niet onomstotelijk aan te tonen dat er een groei zit in het watertoerisme.
- De bestedingen van de watertoerist bedragen in Groningen jaarlijks rond de € 900.000,- en zullen mogelijk stijgen door de uitbreiding van het aantal passantenplekken.
- Er is behoefte aan een goede monitoring om beter te kunnen beoordelen of er voldoende ligplaatsen zijn.
- De toeristenbelasting staat in de beleving van watertoeristen niet in verhouding tot het liggeld.

6 Aanmeerplekken

Aanmeerplekken zijn plekken voor kortstondig aanmeren van recreatieschepen, 4 uur of korter. Er zijn op dit moment in de binnenstad geen uitgesproken aanmeerplekken. De meeste schippers leggen hun schip daar neer waar faciliteiten zijn en op dat moment ruimte is. Vooral het Hoge der A en de Zuiderhaven zijn gewilde plekken voor kortstondig aanmeren: dicht bij de binnenstad met de voorzieningen die aanmeren mogelijk maken.

Aanmeerplekken hoeven in principe niet aan hoge eisen te voldoen. De basisvoorzieningen zijn haken/ogen om het schip vast te leggen en voorzieningen waardoor opvarenden hun schip op en af kunnen. Eventuele sanitaire voorzieningen zouden een plus kunnen zijn. Deze worden overigens vooral verwacht in jachthavens bij passantenplekken. De aanmeerplekken worden vooral door schippers gebruikt die even de stad ingaan om te winkelen of een bezoek te brengen aan een horecagelegenheid. Voor watertoeristen zou de diepenring de ideale aanmeerzone vormen voor een bezoek aan de binnenstad. Door de aangewezen kanaalvakken voor woonboten is hier geen ruimte om aanlegfaciliteiten te realiseren. Deze kanaalvakken zijn aangewezen voor woonschepen op basis van de Verordening openbaar vaarwater (VOV) en het Bestemmingsplan openbaar vaarwater (BOV). Deze zijn gemaakt voor de rechtszekerheid van woonbootbewoners, de stedenbouwkundige kwaliteit en de nautische veiligheid.

3.1 Potentiële aanmeerplekken

Het is vrij lastig goede aanlegfaciliteiten te realiseren op een door de watertoerist gewenste locatie. De watertoerist wil het liefst in de binnenstad (diepenring) aan kunnen leggen maar wordt op de meeste plekken gehinderd door woonboten. In bijlage III is een kaart toegevoegd waarop het watergebruik van gemeente Groningen is aangegeven.

Het Hoge en Lage der A zijn in principe geen optie. De kades zijn hoog; om hier met kleinere schepen te kunnen aanmeren moeten er steigers voor de kades komen. Deze zullen afbreuk doen aan de esthetische kwaliteit van de monumentale kades. Bovendien liggen de kades met WinterWelvaart vol aan beide kanten en zal de doorvaart, door het aanpassen van de kades, op deze momenten geheel blokkeren. Ook leggen hier vaak schepen aan die hoog op het water liggen en hierdoor juist meer aan een hoge kade hebben.

In dit onderzoek is dan ook verder gekeken dan alleen naar de diepenring. Mogelijke aanmeerplekken zijn:

- Reitdiep ter hoogte van de Pleiadenbrug
- Oosterhamrikkanaal (mogelijk mee te nemen in nieuwe ontwikkelingen)
- Verbindingskanaal Zz ter hoogte van het Groningermuseum.

Hierbij moet worden opgemerkt dat alleen de locatie in het verbindingskanaal de enige echt mogelijk locatie is aangezien dit op redelijke loopafstand van de stad is, een belangrijke voorwaarde voor de watertoerist. Tevens is de locatie in het Oosterhamrikkanaal geschikt met het oog op de toekomstige ontwikkeling rond dit gebied. De locatie ter hoogte van de Pleiadenbrug is niet wenselijk omdat de watertoerist in dit geval beter kan doorvaren richting Stadsjachthaven Reitdiep. De mogelijke aanmeerplekken zijn terug te vinden in bijlage IV. Hier is ook een kostenraming per locatie aan toegevoegd.

3.3 Voorzieningen voor aanmeerplekken.

Zoals eerder aangegeven zijn er voor aanmeerplekken weinig voorzieningen noodzakelijk: haken en ogen om het schip vast te kunnen leggen en voorzieningen om het schip goed te kunnen verlaten. Daarnaast zouden sanitaire voorzieningen een plus kunnen zijn, noodzakelijk zijn ze echter niet. De meeste mensen die kortstondig aanmeren gaan de binnenstad in voor boodschappen of een bezoek aan een horecagelegenheid. Ze zullen dan ook niet bij de aanmeerplek blijven rondhangen. Wanneer ze een bezoek brengen aan de binnenstad zijn er in de horecagelegenheden voldoende sanitaire voorzieningen aanwezig.

3.2 Raming kosten potentiële aanmeervoorzieningen

Voor de kostenraming is er per locatie (zie paragraaf 3.1) gekeken wat de minimaal noodzakelijke voorzieningen voor investering vragen. Het gaat hier om investeringen in grondpalen en waar nodig een trap in het talud om het schip te kunnen verlaten. De totale investering om de in bijlage IV voorgestelde plekken geschikt te maken voor aanmeren, is geraamd op € 19.000,- exclusief BTW.

3.3 *Conclusie*

- Er zijn in Groningen geen fysieke aanmeerplekken voor watertoeristen.
- Voorzieningen bij aanmeerplekken kunnen beperkt blijven tot palen/ringen om de boot vast te leggen en eventueel een steiger en/of taludtrap om het schip te kunnen verlaten.
- De meest gewilde plek om aan te meren met een boot is in de diepenring, deze kades liggen echter vol met woonboten.
- Er zijn twee locaties in de stad waar aanmeerplekken mogelijk zijn, de kosten om deze locaties geschikt te maken zijn geraamd op € 19.000,- exclusief BTW.

7 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies uit de vorige hoofdstukken puntsgewijs weergegeven. Onder de conclusies volgen de aanbevelingen om watertoerisme te stimuleren.

7.1 Informatieaanbod

- Vanaf de start van het vaarseizoen 2010 is er een informatieve waterkaart van de stad Groningen.
- Een Duitse versie van de waterkaart wordt gemist door de Duitse recreatieschipper.
- Het Havenwezen kan minder adequaat hun nautische taken uitvoeren door het gemis van een bootje.
- Een breed waterplatform wordt gemist door diverse belanghebbenden.

Aanbeveling:

- De dienst RO/EZ opdragen de actualiteit van de website voor watertoerisme te waarborgen.
- Verbeterpunten t.a.v. de waterkaart door de dienst RO/EZ laten bijhouden.
- Gemeente Groningen initieert samen met de Provincie een waterplatform.

7.2 Terrassen aan het water

- Het terrassenbeleid is herijkt.
- De horecanota speelt in op horecagelegenheden langs de waterkant.
- Diverse initiatieven op het gebied van terrassen langs de waterkant ontplooiën zich op dit moment, echter maakt het Bestemmingsplan het soms nog onmogelijk een terras te realiseren.
- De terrassen zijn minder interessant voor watertoeristen, omdat er geen mogelijkheden zijn om aan te meren.

Aanbeveling:

- Op dit moment heeft de gemeente in voldoende mate de voorwaarden geschapen voor terrassen aan het water. Het is nu aan de markt van de mogelijkheden gebruik te maken.

7.3 Bruggen

- Alle cruciale bruggen in de stad zijn voorzien van naamborden.
- Op cruciale punten in de stad hangen informatieborden met o.a. de bedieningstijden.
- De bedieningstijden van de gemeentelijke bruggen sluiten niet aan op die van de Provincie. Om aan te sluiten op de bedieningstijden van de Provincie is extra brugbedieningscapaciteit nodig. De jaarlijkse extra kosten van een brugwachterploeg bedragen circa € 100.000,-.
- Op enkele cruciale punten worden wachtplekken gemist. Om twee wachtplekken te realiseren is een investering nodig van € 54.000,-.

Aanbeveling:

- Investeren in extra brugbedieningscapaciteit om de brugtijden gelijk te trekken met de provinciale bruggen acht de projectgroep in de huidige bezuinigingsslag 'een brug te ver'.
- Twee wachtplekken realiseren. Eén tussen de AMC-brug en spoorbrug en één aan de zuidzijde van de Van Ketwich Verschuurlaan vergt een investering van € 54.000,-.

7.4 Jachthavens

- Het totaal aantal ligplaatsen in de jachthavens van Groningen is 418.
- Hiervan zijn 255 ligplaatsen bedoeld voor passanten, dit is 61%.
- Met de komst van de Stadsjachthaven Reitdiep is het aantal passantenplekken in 2010 bijna verdubbeld.
- De voorzieningen bij de gemeentelijke passantenplekken zijn summier.
- Om in ieder geval de noodzakelijke voorzieningen te kunnen blijven bieden is één extra elektriciteitskast in de Zuiderhaven gewenst. Dit vraagt een investering van € 7.000,-

Aanbeveling:

- Eén extra elektriciteitskast á € 7.000,- bij de Zuiderhaven aanbrengen.

7.5 Watertoerisme in cijfers

- Met de cijfers over de laatste jaren is niet onomstotelijk aan te tonen dat er een groei zit in het watertoerisme.
- De bestedingen van de watertoerist bedragen in Groningen jaarlijks rond de € 900.000,- en zullen mogelijk stijgen door de uitbreiding van het aantal passantenplekken.
- Er is behoefte aan een goede monitoring om beter te kunnen beoordelen of er voldoende ligplaatsen zijn.
- De toeristenbelasting staat in de beleving van watertoeristen niet in verhouding tot het liggeld.

Aanbeveling:

- Op dit moment niet investeren in extra passantenligplaatsen.
- De bezettingsgraad van alle jachthavens in de stad bijhouden. Daarnaast een onderzoek uit te zetten om te achterhalen hoeveel extra (niet vervulde) vraag er is naar passantenplekken.

7.6 Aanmeerplekken

- Er zijn in Groningen geen fysieke aanmeerplekken voor watertoeristen.
- Voorzieningen bij aanmeerplekken kunnen beperkt blijven tot palen/ringen om de boot vast te leggen en eventueel een steiger en/of een taludtrap om het schip te kunnen verlaten.
- De meest gewilde plek om aan te meren met een boot is in de diepenring, deze kades liggen echter vol met woonboten.
- Er zijn twee locaties in de stad waar aanmeerplekken mogelijk zijn, de kosten om deze geschikt te maken zijn geraamd op € 19.000,- exclusief BTW.

Aanbeveling:

- De benodigde aanmeervoorzieningen á € 19.000,- aanbrengen volgens het voorstel in dit rapport.

8 Reacties externe partijen

Voor dit onderzoek zijn belangengroepen op het water gevraagd een reactie te leveren op dit concept rapport. Er is een reactie binnengekomen van de volgende partijen:

- Watersportverbond, regio Groningen/Drenthe;
- Koninklijke Schutteveer
- Groningen Motorboot Club
- Jachthaven de Oosterhaven
- Stadsjachthaven Reitdiep
- GWC (Groninger Woonschepen Comité)
- Vereniging Historische Zeilvaart Groningen (HZG)

De reacties zijn zowel schriftelijk als mondeling binnen gekomen en hebben zeker aanvullende punten opgeleverd die bij kunnen dragen aan de kwaliteit van de stad op het gebied van watertoerisme. Alle reacties zullen staccato per hoofdstuk worden weergegeven.

8.1 Watersportverbond, regio Groningen/Drenthe

- Het Watersportverbond was blij verrast dat de gemeente Groningen bezig is maatregelen te onderzoeken hoe het watertoerisme verder gestimuleerd kan worden.
- Over het algemeen een goed rapport, hier en daar zijn er wel aanvullingen en opmerkingen.
- Bij het hoofdstuk terrassen wordt door het Watersportverbond opgemerkt dat er niet wordt gesproken over locaties waar terrassen kunnen komen inclusief aanlegvoorzieningen. Het is leuk voor mensen uit de stad om een terrasje langs het water te pakken. Echter het is leuker, en beter voor het watertoerisme als het mogelijk is om als water toerist je boot aan/bij het terras te kunnen leggen. Het zou een impuls zijn voor het watertoerisme als er terrassen kunnen komen aan of in de buurt van aanlegvoorzieningen.
- Belangrijkste opmerking van het Watersportverbond is dat er niet wordt gesproken over wachtplaatsen. Wachtplaatsen zijn vooral bij de ingangen van de stad wenselijk omdat op deze locaties nog wel eens gewacht moet worden op bijvoorbeeld een brugwachter. Dit zorgt voornamelijk bij sterke stroming en harde wind voor gevaarlijke situaties. Wachtplaatsen zijn aanmeerplekken die in het water zijn gerealiseerd, palen met een kantplank is afdoende. Daarnaast is een wachtplaats tussen de nieuwe fietsbrug en de spoorbrug wenselijk omdat er soms lang gewacht moet worden tot de spoorbrug open kan.
- Door intensivering van het treinvervoer worden de openingstijden van de spoorbruggen steeds korter. Om een vlotte doorvaart door de stad Groningen blijvend mogelijk te maken zal goed overleg moeten plaats vinden met Prorail. Als de openingstijden steeds meer beperkt worden (wat de laatste jaren het geval is geweest) zal dit nadelig zijn voor een vlotte doorvaart.
- Voor nieuwe bruggen kunnen bepaalde voorwaarden worden opgesteld. Als voorbeeld wordt de nieuwe fietsbrug bij het Reitdiep genoemd. In het ontwerp is een doorvaarthoogte van 1 meter aangehouden. Dit is echter een lastige hoogte omdat de brug vaak open moet voor kleine bootjes die vaak net iets hoger zijn. De voorkeur van het watersportverbond is er om de brughoogte gelijke hoog te houden met de Pleiadenbrug. Deze brug is voor de meeste bootjes hoog genoeg zonder dat deze omhoog gehaald moet worden. De gewenste hoogte is daarom 1,25 meter. In eerste instantie lijkt dit extra kosten met zich mee te brengen door een langere en misschien hoger helling. De kosten kunnen zich echter terugverdienen doordat de brug minder vaak open moet wat voor minder slijtage zorgt en dus minder onderhoudskosten.
- Het watersportverbond uit zijn zorgen over de bedieningstijden van de bruggen. Het zou zeker een stimulans zijn voor het watertoerisme om bedieningstijden gelijk te trekken met die van de provincie.
- Vroeger had Groningen een slechte naam wat betreft de doorvaart langs de Staande Mastroute. Het kon soms inderdaad een dag duren voordat een boot door de stad was gevaren in verband met de vele bruggen. Met dank aan het Havenwezen is dit aanzienlijk verbeterd. De brugwachters doen hun werk goed en sommige bruggen zijn nu op afstand te bedienen. Nu duurt het inderdaad nog ongeveer 2 uur, een aanmerkelijke verbetering. Het watersportverbond krijgt hier dan ook vaak complimenten over van aangesloten leden. Het is echter wel zo dat het oude, slechte imago nog leeft onder watersporters die iets minder bekend zijn met Groningen. Dit weerhoudt sommige watertoeristen er van om door en naar

Groningen te komen. Misschien kan er iets worden gedaan aan dit oude imago? Het is geen gedoe meer om door de stad te varen.

- Het Watersportverband beaamt het dat het belangrijk is een goede monitoring op te zetten van het gebruik en de bezettingsgraad van de jachthavens.
- Er ligt veel nadruk op de Staande Mastroute. Dit is logisch omdat dit een druk bevaren route is. Echter is er ook een belangrijke route richting Drenthe die steeds belangrijker wordt. In Drenthe kunnen watertoeristen straks een rondje Drenthe varen zodra de route tussen Ter Apel en Erica klaar is. Dit gaat extra watertoeristen naar Drenthe trekken die via Groningen, Zuiderhaven en het Noord Willemskanaal richting Drenthe zullen varen. Hier kan Groningen van profiteren.

8.2 Koninklijke Schutteveer

- Bij het ontwerpen van gemeentelijke bruggen wordt volgens het Watersportverbond te weinig rekening gehouden met de watersport.
- Een brughoogte van minimaal 1,5 meter zal veel brugopeningen sparen. Hierdoor hoeft een brug minder vaak geopend worden wat ook vriendelijker is voor fietsers en voetgangers.
- Eventuele terrassen bij het voormalig natuurmuseum niet voorzien van ligplaatsen aangezien de doorvaart tussen de museumbrug en de Aa-brug erg smal is.
- Voor de doorsnee watersporter zullen de bedieningstijden voor 09.00 u niet belangrijk zijn. Als er op dat vroege tijdstip een binnenschip in actie is, zou men de pleziervaart mee kunnen laten varen. Het is wel van belang, dat er van begin tot eind van de bedieningstijd geen extra brugsluitingen worden ingevoerd. Een meer uitgebreide bedieningstijd zou mogelijk moeten zijn voor de Berlagebrug en eventueel de Oosterhavenbrug. Dit is met name van belang voor zeiljachten die het tij willen halen in Delfzijl.
- In Friesland is men in het grootste deel van de provincie overgegaan tot een ononderbroken bediening van 09.00 u tot 19.00 u. De provincie Groningen streeft ook naar een ononderbroken bediening van begin tot eind. Onderzoek heeft aangetoond, dat het oponthoud voor het wegverkeer, door het openen van de brug, meer gevoelsmatig dan werkelijk is.
- De ligplaatsen voor de pleziervaart in de Oosterhaven Z.Z. mogen geen overlast voor de binnenvaart en de chartervaart opleveren.
- Door uitbreiding van het aantal vaarwegen voor de pleziervaart kan er een toename van de pleziervaart komen. De vaarweg naar Emmen via het Kieldiep en Ter Apel, alsmede een nieuwe route via het Oldambtmeer naar Termunterzijl kan pleziervaart aantrekken.
- De toeristenbelasting werkt niet positief naar de watertoerist toe. Een aantal gemeenten in Overijssel en Friesland heeft dit afgeschaft. De pleziervaarder heeft zijn eigen spullen. Hij is meestal self supporting.
- Aanmeerplekken in de diepenring zullen voor passanten niet aantrekkelijk zijn. Die plekken zullen alleen aantrekkelijk zijn voor de plaatselijke bewoners, die met hun eigen bootje even door de stad willen varen. Hetzelfde geldt voor de zwaikom in het Oosterhamrikkanaal. Een mastjacht heeft daar niets te zoeken. Bovendien moet men nog 2 bruggen passeren. Vooraan in het Oosterhamrikkanaal is ook niet aantrekkelijk vanwege de zuiging van passerende binnenschepen.
- In het Verbindingskanaal tegenover het Museum moeten geen pleziervaartuigen afgemeerd worden. Het ligt in de buitenbocht als men van de Emmabrug afkomt. Bij een beetje stroom of wind, kan een binnenschip in de buitenbocht terecht komen, met alle gevolgen van dien voor gemeerd liggende jachten. Langs zij van de woonschepen is ook geen optie. (zie vorige opmerking)
- Op het Reitdiep moet men voorbij het Balkengat tot aan de spoorbrug de kant vrijhouden in verband met wachtplaatsen voor de spoorbrug. Hetzelfde geldt ook voor de Plataanbrug, er moet ruimte blijven voor wachtende schepen.

8.3 Groninger Motorboot Club

- in grote lijnen kunnen we ons vinden in de voorstellen tot verbetering.
- Toeristenbelasting. Voor de watersport/campings is de toeristenbelasting veel te hoog. Staat in geen verhouding.

8.4 Jachthaven De Oosterhaven

- Brug bedieningstijden gelijktrekken met de provinciale bedieningstijden is een stimulans voor het watertoerisme in gemeente Groningen.
- De zuidzijde van de Oosterhaven moet echt opgeknapt worden. De esthetische kwaliteit is op dit moment zeer slecht.
- De invloed van de tram op de bedieningstijden van de Herebrug moet zeker niet worden vergeten. Er moeten hier duidelijke afspraken over worden gemaakt.
- Wanneer er gewacht moet worden tussen de ACM brug en de spoorbrug over het Reitdiep is er geen gelegenheid om het schip vast te leggen. De ruimte tussen de twee brug is zeer krap wat voor spannende situaties kan zorgen. het is noodzakelijk de bedieningstijden op elkaar af te stemmen, of om wachtplekken tussen beide bruggen te realiseren.
- Het is lastig om af te meren in de Dorkwerder Sluis. Jachthaven De Oosterhaven krijgt hier vaak klachten over van watertoeristen. Palen zijn er wel maar beschermd het schip niet tegen krassen van de wal. er kan vrij eenvoudig een kantplak worden gerealiseerd op een hoogte van ongeveer 1 meter waardoor schippers beter kunnen aanleggen.

8.5 Stadsjachthaven Reitdiep

- De Hoogewegbrug (toegangsbrug tot de Stadsjachthaven Reitdiep) wordt alleen genoemd op de "algemene" borden met de bedieningstijden, helaas **niet** op of bij de brug zelf.
- Wij doen een zeer dringend beroep op U om op korte termijn over te gaan tot het aansluiten van de gemeentelijke brugtijden op de provinciale brugtijden. Wij hebben hier reeds **veelvuldig** op gewezen in overleg en notities binnen de projectgroep Reitdiep, de Dienst Havenwezen Gemeente Groningen en diverse andere functionarissen binnen de Gemeente – verantwoordelijk voor dit beleid.
- Het niet op elkaar aansluiten van de gemeentelijke en provinciale brugbedieningstijden is in de nautische wereld een veelbesproken en bekend probleem. Van veel schippers vernemen wij dat zij dit ervaren als een ontmoedigingsbeleid en een rampzalige situatie. Vaak reden om de Stad Groningen te mijden. Ook voor een economisch goed renderende Jachthaven Reitdiep is aanpak van dit probleem essentieel.
- Ook is het van groot belang dat de bedieningstijden (konvoeien) op zondagen aangepast/verruimd worden – met name ook aan het provinciale regiem. De huidige regeling is volstrekt ontoereikend en heeft een negatief effect op de doorvarende schippers voor herhalingsbezoek aan de Stad Groningen.
- Wij delen niet Uw aanbeveling om de investering in extra brugwachters of op afstand bedienbare bruggen achterwege te laten. Gefaseerde aanpassingen, toegespitst op het oplossen de grootste knelpunten is dringend noodzakelijk.
- Wij delen Uw aanbeveling om niet te investeren in extra passantenplekken. Een investering in eventuele aanmeervoorzieningen t.h.v. de Pleiadenbrug + Herman Coleniusbrug is geheel onnodig gezien de zeer vele ligplaatsen in de Reitdiephaven. Gezien de investeringen in en de capaciteit van Reitdiephaven hebben wij daarnaast ook behoefte de ontwikkeling van het aanbod te monitoren.
- De watertoeristen ervaren de toeristenbelasting als een grote extra last en wegen deze kosten mee bij hun beslissing om de Stad Groningen een bezoek te brengen. De kosten per nacht voor het aanleggen van een schip in de categorie tot 7 meter bedraagt € 4,30. Onze vraag is of hierin is meegerekend 19% btw. Verder zijn wij van mening dat deze kosten (ondanks het ontbreken van de nodige voorzieningen) in geen verhouding staan tot de prijs die door de andere jachthavens in Groningen (**moet**) worden berekend.
- Graag willen wij van deze gelegenheid gebruik maken nog eens te wijzen op de gevolgen voor de doorvaart van schepen bij eerder genoemde trampassage. Uit contacten met het Trambureau en een schriftelijke reactie naar ons van genoemd bureau blijkt dat het Trambureau uitgaat van een openingstijd van de gemeentelijke bruggen bij scheepspassage van niet meer dan 4,5 minuten. Ons is niet duidelijk op welk cijfermateriaal cq onderzoeksmateriaal deze gegevens berusten. Wij menen te mogen stellen (uitgebreide contacten met brugwachters) dat een tijd van max. 4,5 minuut in geen geval de realiteit weergeeft, te weten brugopeningstijden welke veel langer duren dan dit aantal minuten. Graag willen wij van deze gelegenheid gebruik maken op te merken dat blokkade van doorvaart van schepen welke het gevolg zal zijn van langere brugopeningstijden zeker geen stimulans zal zijn voor het watertoerisme in de Gemeente Groningen.

8.6 *Woonschepencomité Groningen*

- Het rapport is niet strijdig met belangen van de woonschepen, maatregelen gaan niet ten kosten van ligplaatsen.
- Het woonschepencomité mist een behoefteeraming voor de 4 uur aanmeerplaatsen.
- Het woonschepencomité vraagt zich af hoe de handhaving wordt georganiseerd van de 4 uur aanmeerplaatsen. Het woonschepencomité stelt voor te gaan naar Fries voorbeeld. In Friesland mag je voor en na een bepaalde tijd niet meer liggen bij aanmeerplekken. Deze tijden zijn aangepast aan de bedieningstijden van de bruggen.
- Aanmeerplekken moeten meegenomen worden in de herziening van de VOV om de handhaving uit te kunnen voeren.

8.7 *Vereniging Historische Zeilvaart Groningen*

- Het rapport is geschreven vanuit het perspectief van de recreatievaart. De chartervaart, die ook beroepshalve deel uitmaken van het watertoerisme, wordt niet genoemd. Dat is een groot gemis en geeft een onvolledig beeld van de reële situatie.
- In paragraaf 4.4 wordt niet vermeld dat de Oosterhaven zz voor de winterperiode is gereserveerd voor de chartervaart.
- Wij vinden het niet juist dat er alleen naar de groei van de ligplaatsen voor passanten is gekeken, maar niet naar de groei van het aantal afgemeerde schepen/recreatievaart.
- Er wordt niet vermeld dat door de charterschepen toeristische voorzieningen worden gefaciliteerd. Daarbij valt te denken aan: bed & breakfast aanbod, aantrekken van toeristen naar de stad en beeldbepalend voor de Oosterhaven en Hoge der Aa.
- Op de plaatsen die voor de charterschepen zijn gereserveerd technische voorzieningen voor deze groep opnemen (krachtstroom en adequate watertankvoorzieningen).
- De VHZG wil graag deelnemen aan het nieuwe overleg platform. Wij kunnen goed bijdragen aan de promotie van Groningen als waterstad omdat wij in de zomer overal komen, kunnen wij op vele plekken promotiemateriaal achterlaten.

Voor meer info zie www.historischezeilvaartgroningen.nl

9 Financiële samenvatting

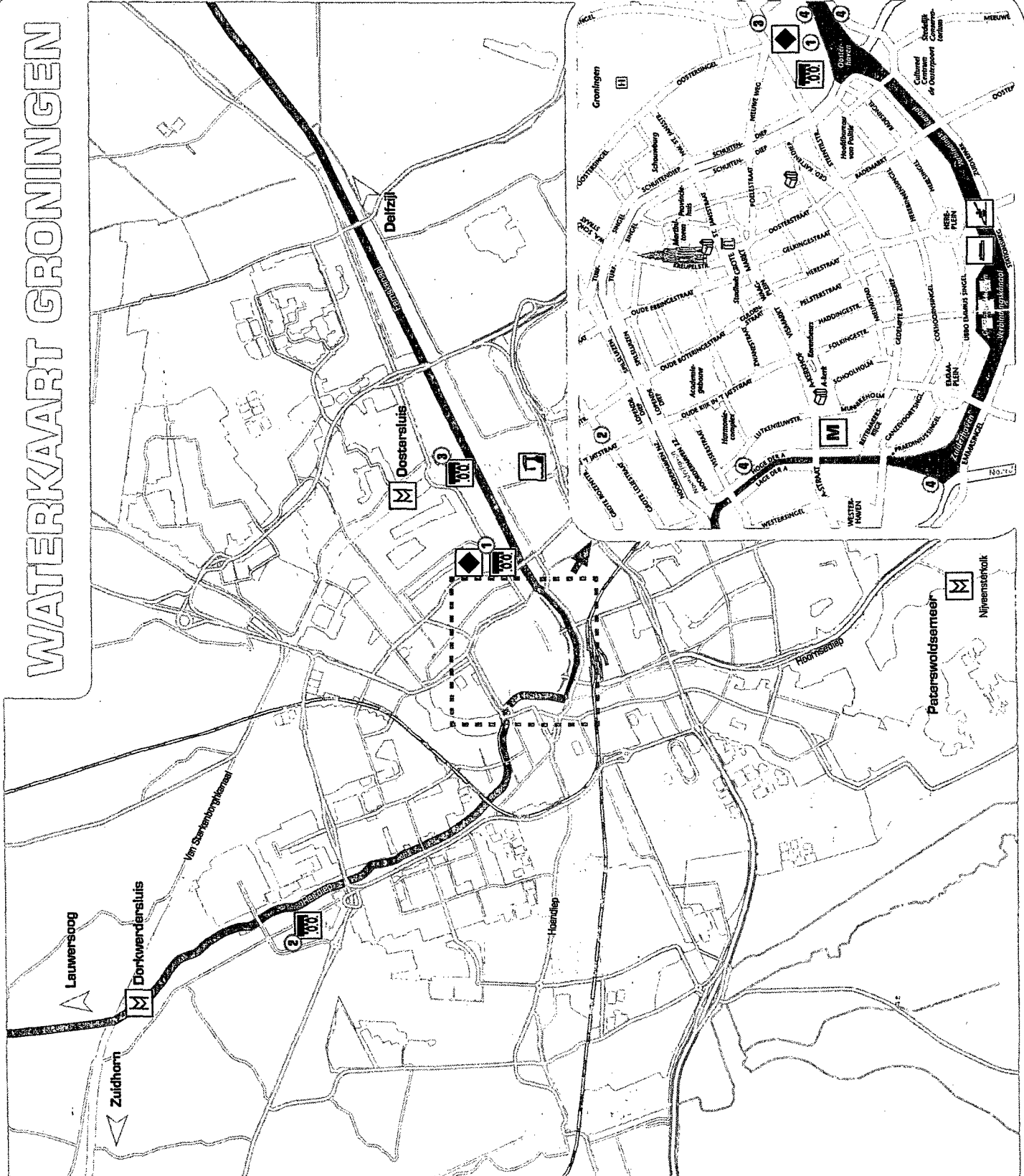
Samenvatting van de kosten voor de voorgestelde maatregelen.

Maatregelomschrijving	Uitvoeringskosten (excl. BTW)
Twee wachtplekken realiseren. Eén tussen de nieuwe fietsbrug-AMC en de spoorbrug over het Reitdiep. Plus één wachtplek aan de zuidzijde van de Van Ketwichverschuurlaan.	€ 54.000,-
Eén extra elektriciteitskast aanbrengen in de Zuiderhaven. Waardoor meer recreatievaart aan kan leggen in de Zuiderhaven en voorzien worden van elektriciteit.	€ 7.000,-
Aanmeervoorzieningen realiseren waar boten kunnen aanleggen om voor korte tijd de binnenstad in te gaan. (maximaal 4 uur)	€ 19.000,-
Totaal kosten uitvoering maatregelen	€ 80.000,-

Bijlagen

- Bijlage I: De waterkaart Groningen (1^e druk)
- Bijlage II: Voorstel 2 extra elektriciteitskasten Zuiderhaven
- Bijlage III: gebruik waterwegen gemeente Groningen
- Bijlage IV: Voorstel locaties mogelijke aanmeerplekken
- Bijlage V: Diverse foto's van aanwezige faciliteiten

WATERKAART GRONINGEN

INFORMATIE HAVENWEZEN

Opengingstijden bruggen in de stad

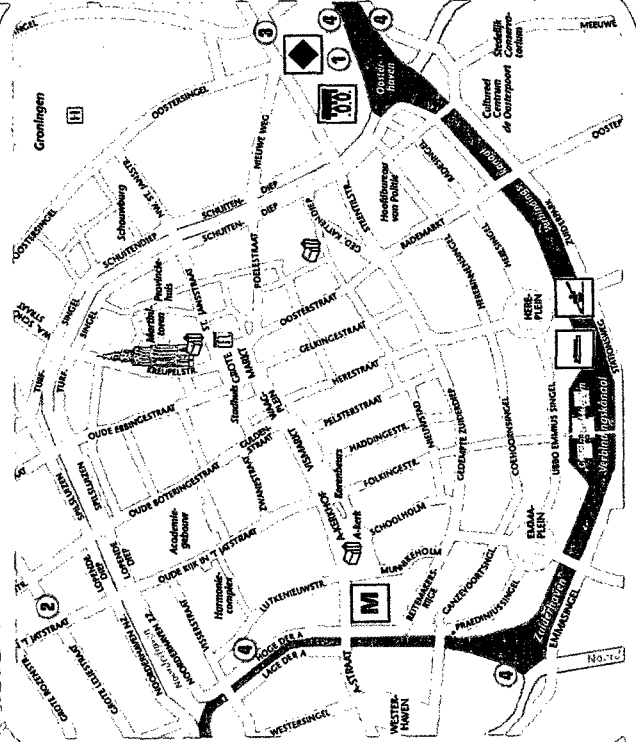
1 mei tot 1 oktober maandag v/m zaterdag 09.00 - 12.00 uur 13.00 - 16.00 uur 17.30 - 19.00 uur	1 oktober tot 1 mei maandag t/m zaterdag 09.00 - 12.00 uur 13.00 - 16.00 uur	zon- en feestdagen gesloten
---	--	--------------------------------

zon- en feestdagen
naar Zuidert haven
09.00, 13.00, 16.00 uur
vanuit Zuidert haven
10.30, 14.30, 17.30 uur

Havenkantoor
Oosterkade 14 • 9711 RS Groningen
(050) 318 85 34 / (050) 367 89 10 (algemeen)
(050) 318 85 00 (brugbediening)

LEGENDA

- Sluis
- Jachthaven (z.o.z.)
- Passantenjachthaven (z.o.z.)
- Havenkantoor
- Keno verhuur
- Rondvaart
- Scheepvaartmuseum
- Jachtwerf
- Sissende-mastroute

ER GAAT NIETS BOVEN GRONINGEN

Deze flyer is door Marketing Groningen in samenwerking met Gemeente Groningen samengesteld, 2010

Alle gegevens zijn met grote zorgvuldigheid verzameld en verwerkt. Marketing Groningen kan echter niet aansprakelijk gesteld worden voor eventuele onjuistheden.

E: info@vvg groningen.nl
 F: (050) 311 38 55
 T: 0900 202 30 50 (€ 0,15)

Grote Markt 25 (i.o. de Marktoren)
VVG Groningen
 9712 HS Groningen

Voor meer informatie over varen in Groningen, kijk op www.varen.groningen.nl of neem contact op met de VVG Groningen.

Voor meer informatie over varen in Groningen, kijk op www.varen.groningen.nl of neem contact op met de VVG Groningen.

100	80	220	120	68	25	30	30	10
100	80	220	120	68	25	30	30	10
(06) 11 34 32 02	(06) 34 47 73 66	(050) 314 17 28	(050) 318 89 10					
www.jachthaven- oosthaven.nl	www.reidiephaven.nl	www.reidiephaven.nl	www.reidiephaven.nl					
9711 RG Groningen	9746 RD Groningen	9713 AB Groningen	9711 HS Groningen					
Dorsterkade 1001	Reidiephaven 201a	Eernskanal NZ 70	Oosterkade 14					
1 Jachthaven	2 Reidiephaven	3 GMC	4 Samenlevings- aandragstellingen					

Overzicht havens en faciliteiten

ER GAAT NIETS BOVEN GRONINGEN

De stad Groningen is een knooppunt van vaarwegen. Met de vele kanalen en diepen is Groningen bij uitstek een waterstad. Met een staande-mastroute dwars door de stad en drie ruim opgezette jachthavens kunnen watersport-liefhebbers niet om Groningen heen. Daarnaast is de stad een uitstekende uitvalsbasis om de provincie vanaf het water te verkennen.

In deze folder treft u een overzicht aan van de voorzieningen gericht op vaar-recreatie in de stad Groningen.

Ontdek Groningen vanaf het water

GRONINGEN

WATERSTAD

WATERSTAD GRONINGEN

Overal wat water. Dat is Groningen. Het water is de kern van de stad. Het is de levensader van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

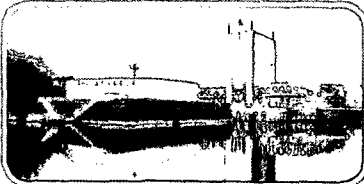

Martinitoren

De Martinitoren is de hoogste toren van de stad. Het is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

Groninger Museum

Hier kun je de geschiedenis van de stad ontdekken. Het is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

Schoepvaartmuseum

In de Grote Waterpoort kun je de geschiedenis van de stad ontdekken. Het is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

Burgwal 24-26 • 9711 HZ Groningen
 T: (050) 312 22 22 • F: (050) 312 37 50
 E: info@schoepvaartmuseum.groningen.nl

Shopper in Groningen

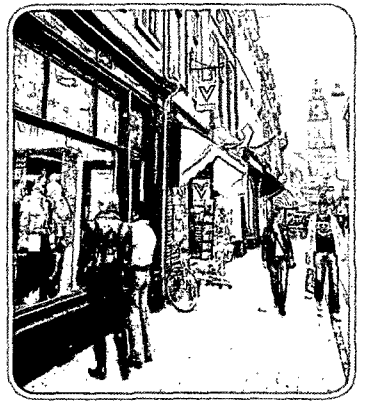
De Grote Markt is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

Koopavond

Op koopavond kun je de stad ontdekken. Het is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

Koopzondagen

Op koopzondagen kun je de stad ontdekken. Het is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

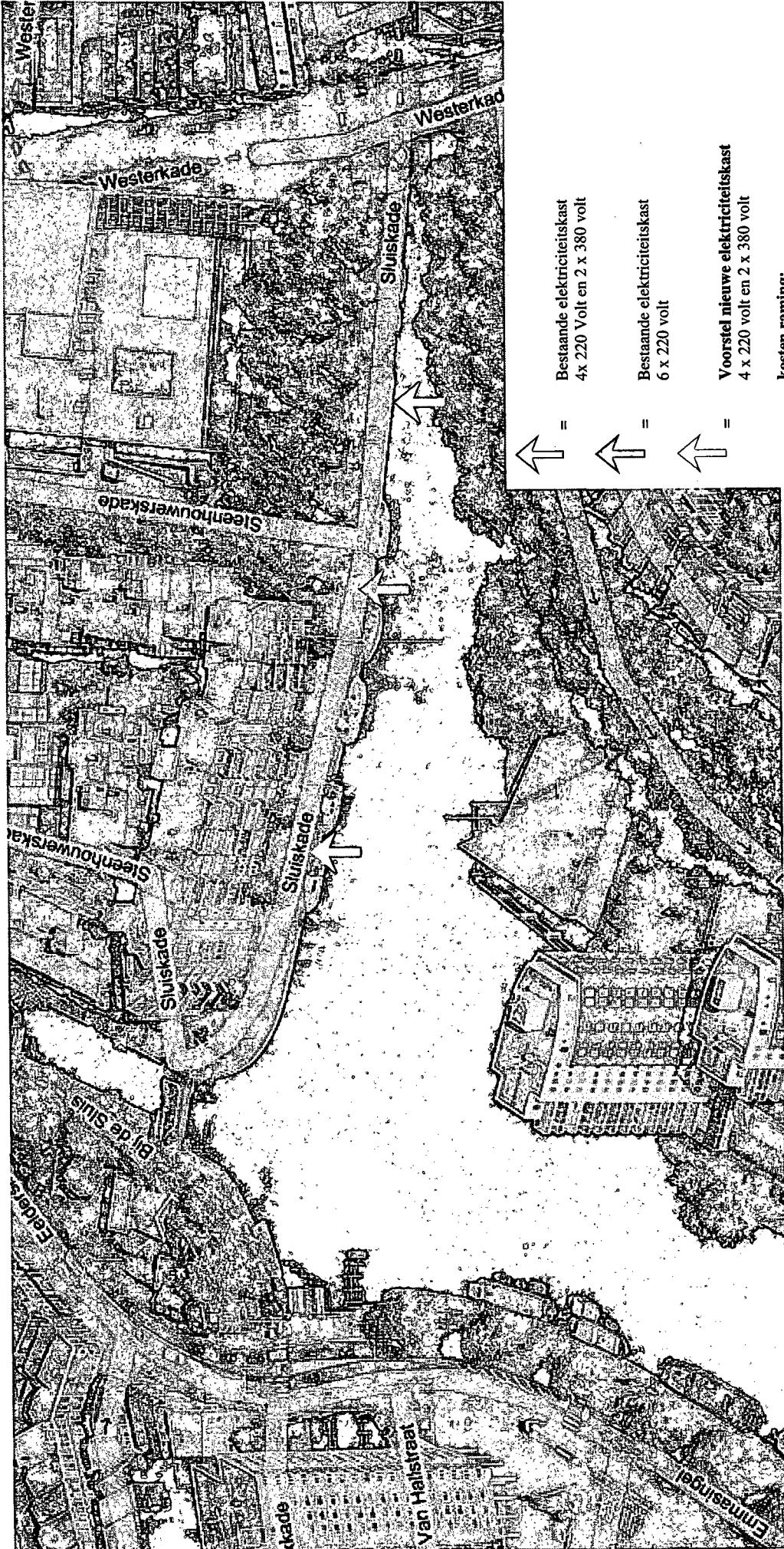
Markt

De Grote Markt is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

Op koopzondagen van 13.00-17.00 uur kun je de stad ontdekken. Het is de kern van de stad. Het is de bron van de stad. Het is de ziel van de stad. Het is de kracht van de stad. Het is de glorie van de stad. Het is de toekomst van de stad.

Zuiderhaven

Bestaande elektriciteitskast
4 x 220 Volt en 2 x 380 volt

Bestaande elektriciteitskast
6 x 220 volt

Voorstel nieuwe elektriciteitskast
4 x 220 volt en 2 x 380 volt

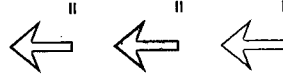
kosten raming:

Aansluitkast electra: € 3.000,-

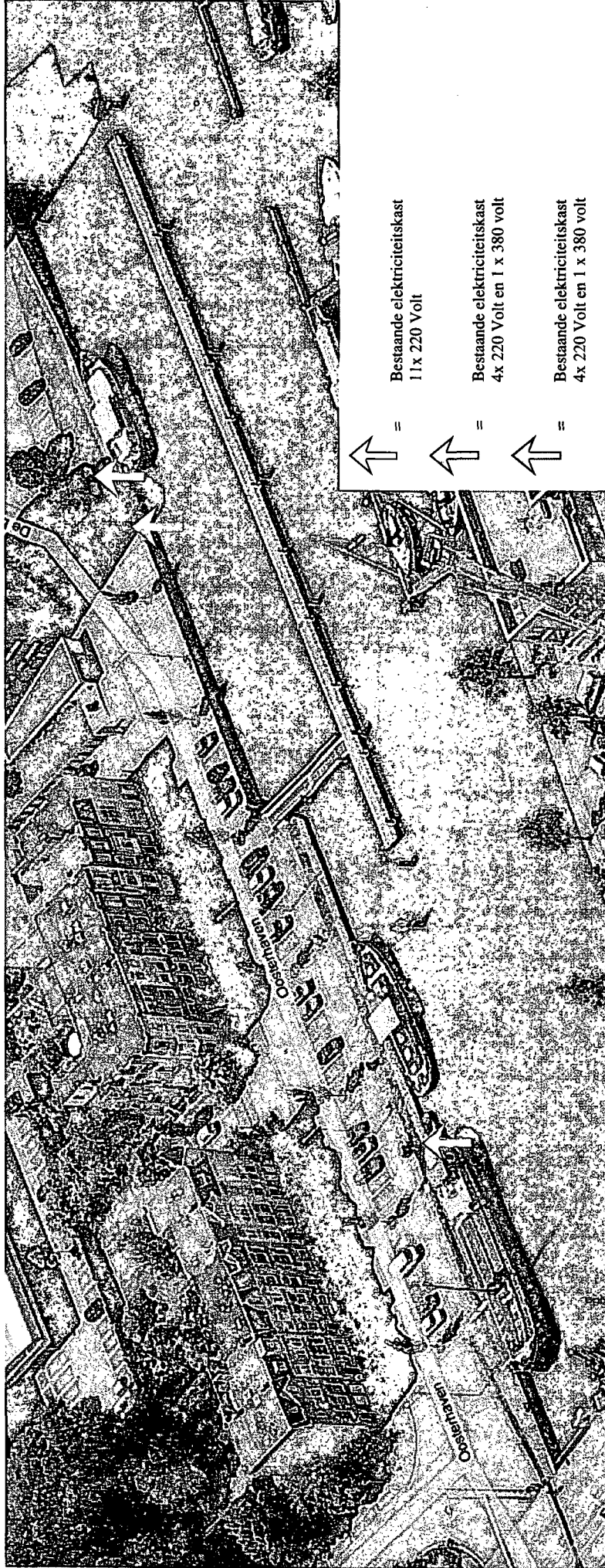
Graaf- en grondwerk: € 2.400,-

Aansluitkosten NUTS: € 1.600,-

TOTAAL: € 7.000,-

Oosterhaven Zuidzijde

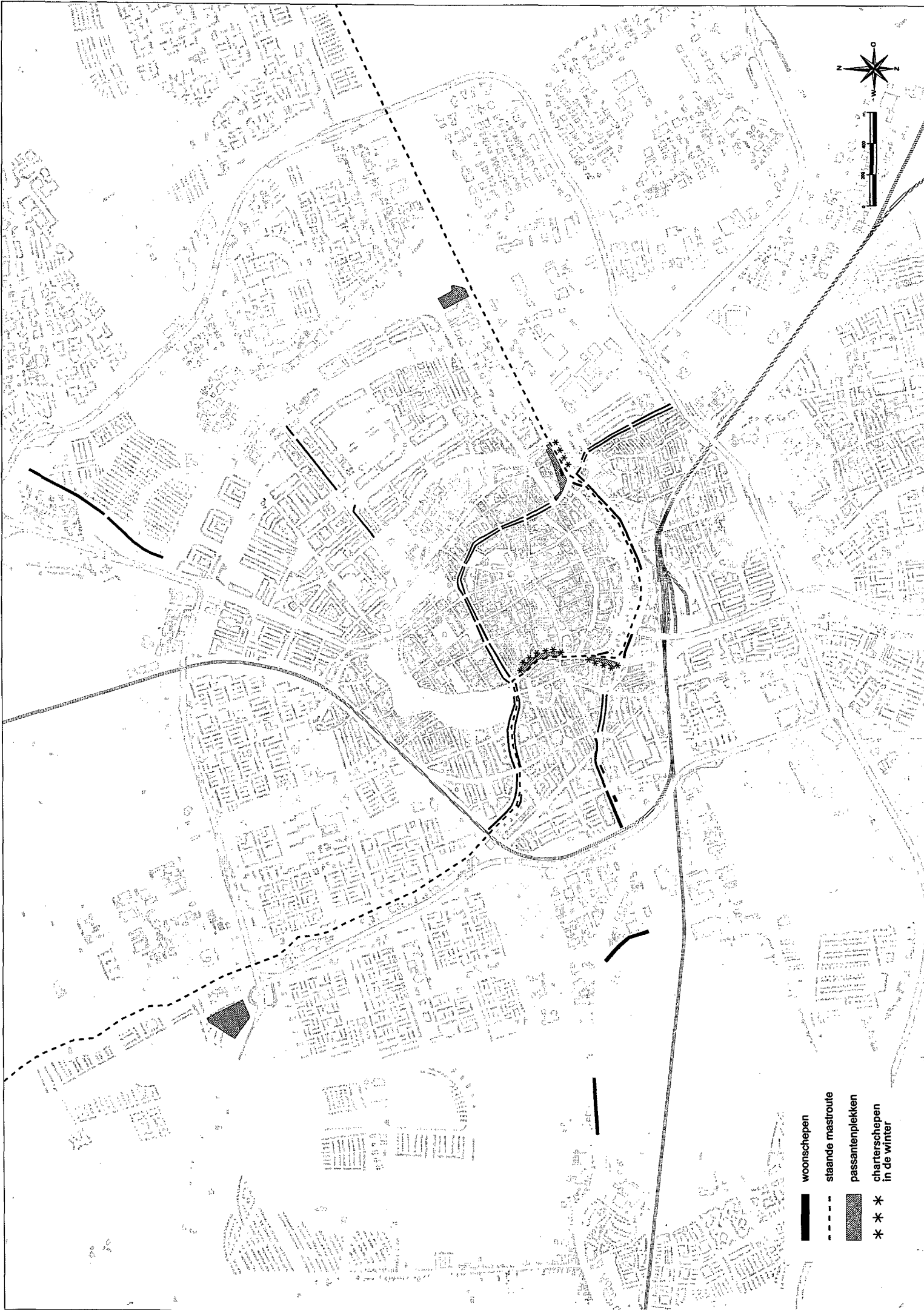
Het Hoge der A

Bestaande elektriciteitsvoorziening in de kade
11 x 220 Volt

Bestaande elektriciteitsvoorziening in de kade plus een
kast op de kade met waterkraan
4 x 220 Volt en 2 x 380 volt

Bestaande elektriciteitsvoorziening in de kade
4 x 220 Volt en 2 x 380 volt

- woonschepen
- staande mastroute
- passantenplekken
- charterschepen in de winter

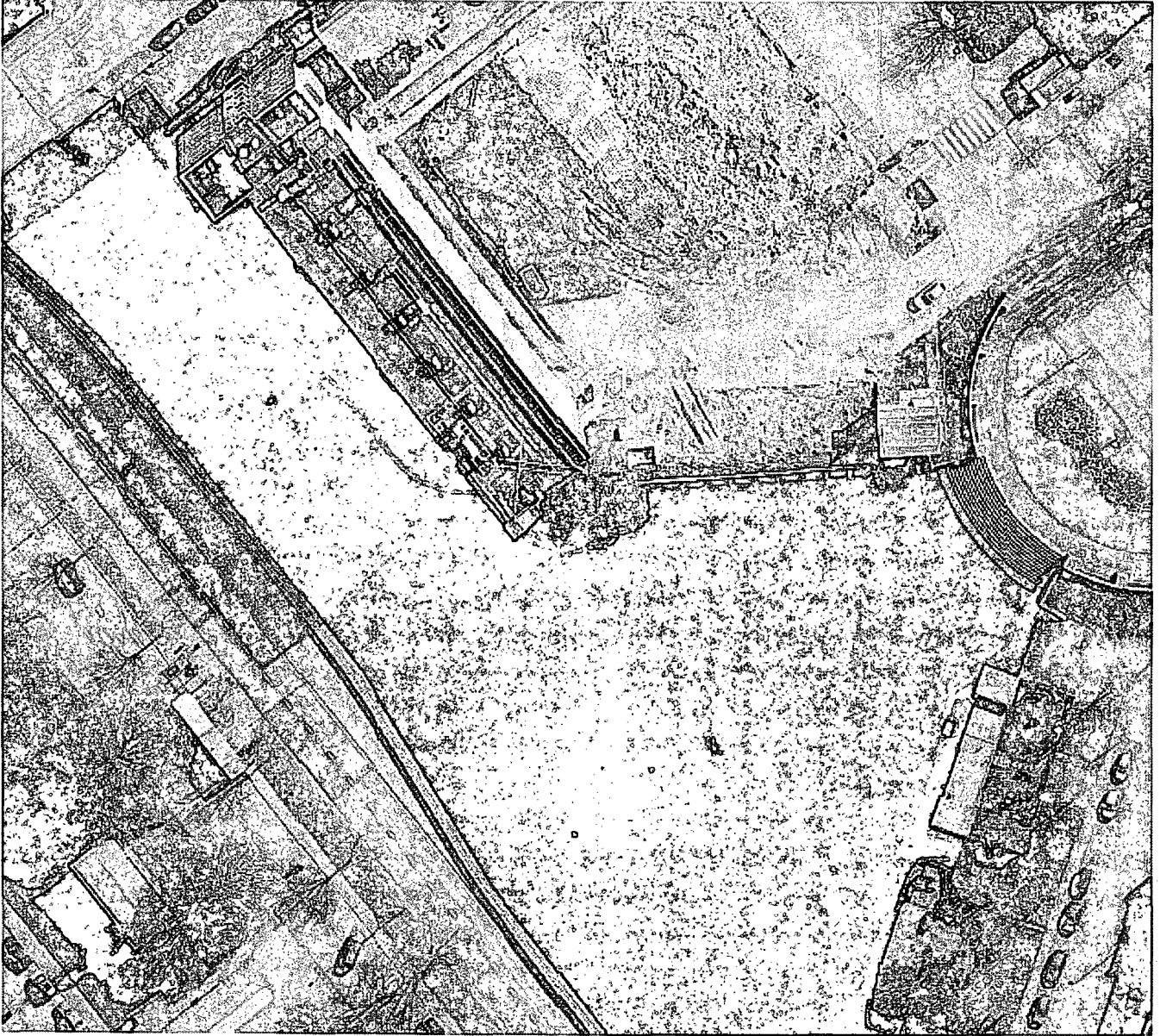

**Locatieonderzoek naar uitbreiding
aanmeerplekken**

Door de projectgroep vastgestelde mogelijke
locaties voor extra aanmeerplaatsen.
Hierbij zijn ecologische, nautische, civieltechnische
en ruimtelijke aspecten afgewogen.

Totaal kosten €33.330,- excl. BTW

OOSTERHAMRIKKANAAL

Ruimtelijk gezien mogelijke locatie voor (< 4 uur)
aanmeerbaarheid voor kleine bootjes.

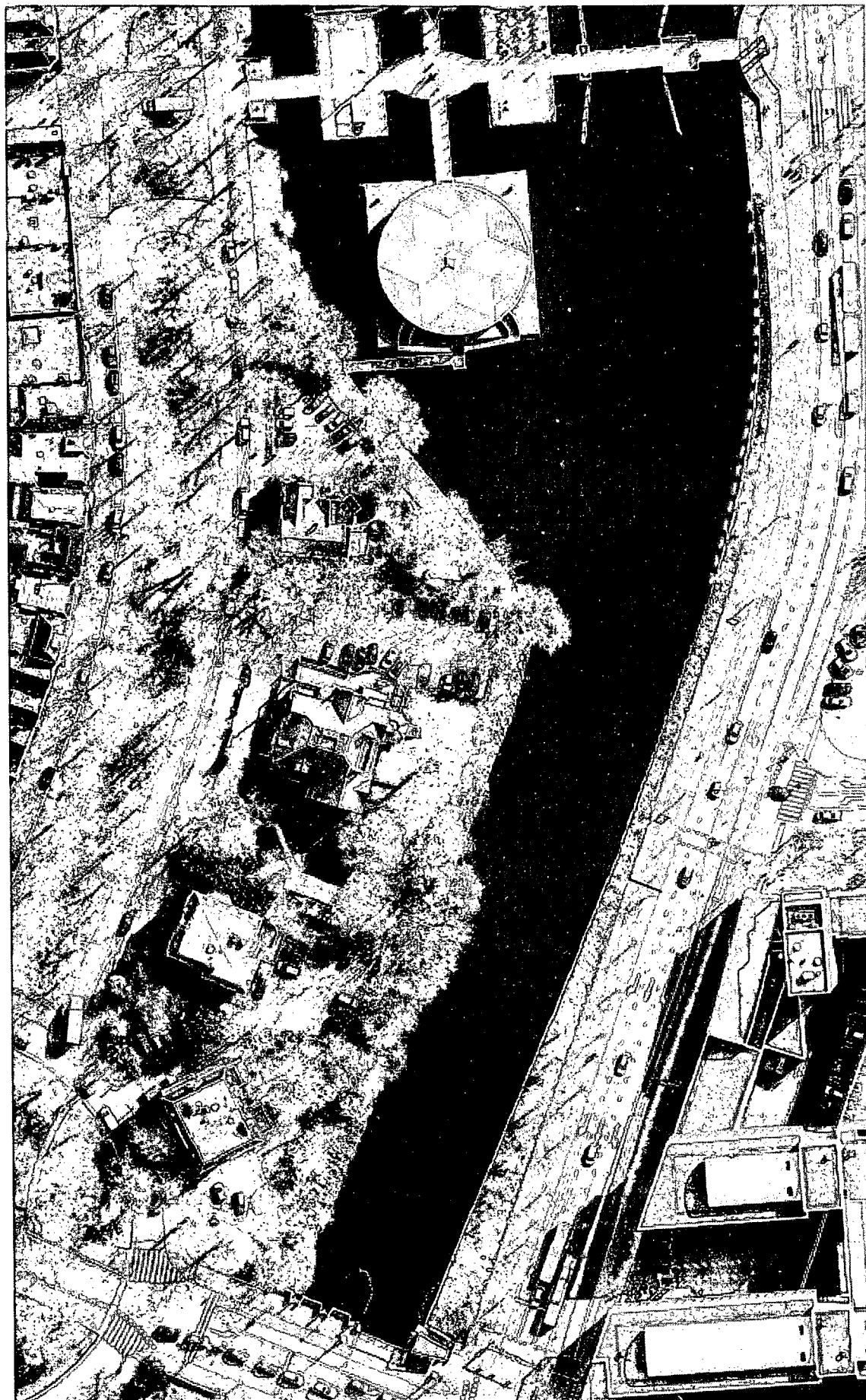
Opmerking:

Afstermen met ontwikkelingen nieuwbouw (Wielewaalfat).

Aantal te realiseren aanmeerplekken: 2

Aantal palen: 3

Kosten locatie Oosterhamrikkanaal:
€ 4.500,- excl. BTW

STATIONSWEG

Ruimtelijk gezien mogelijke locatie voor (< 4 uur) aanmeerbaarheid voor kleine bootjes.

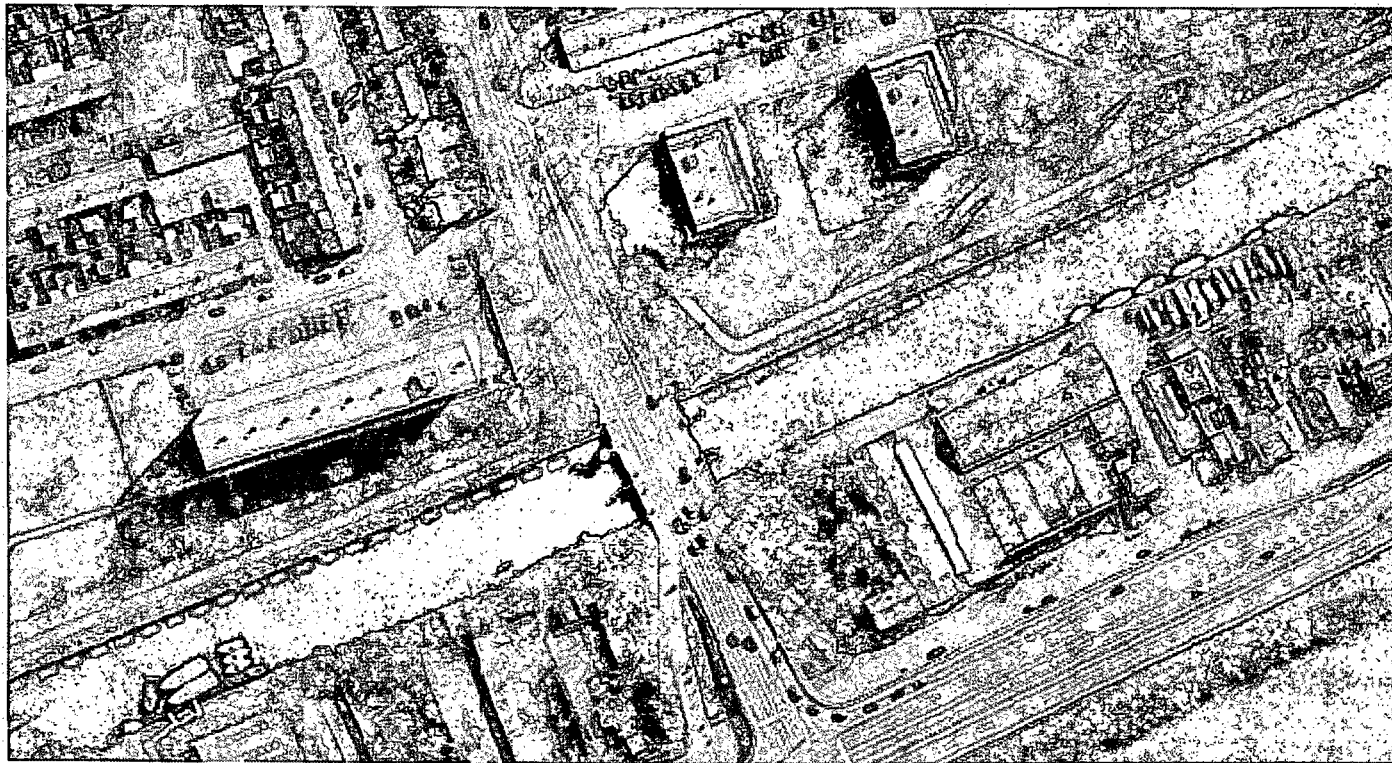
Aantal te realiseren aanmeerplekken: 5

Aantal palen: 6

Aantal trappen in talud: 2

Kosten locatie Stationsweg:

€ 11.750,- excl. BTW

REITDIEP ter hoogte van Plataanbrug
Ruimtelijk gezien mogelijke locatie voor (< 4 uur)
aanmeerbaarheid voor kleine bootjes.

Aantal te realiseren aanmeerplekken: 5
Aantal palen: 6

Kosten locatie Reitdiep ter hoogte van Plataanbrug
€ 9.000,- excl. BTW

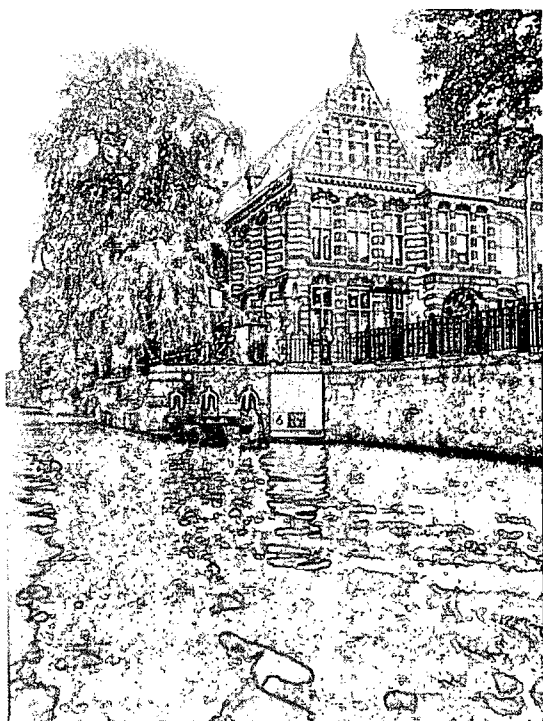
Bijlage V: Diverse foto's van aanwezige faciliteiten

Informatiebord bij Emmabrug

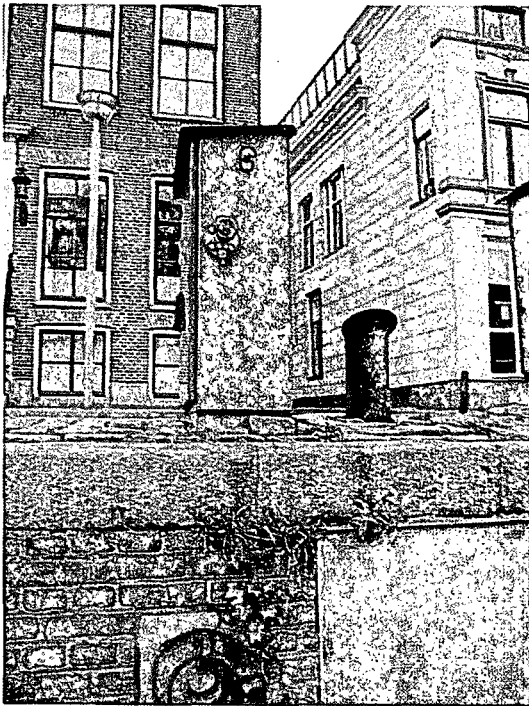
Op- en afstapplaats voor mindervalide

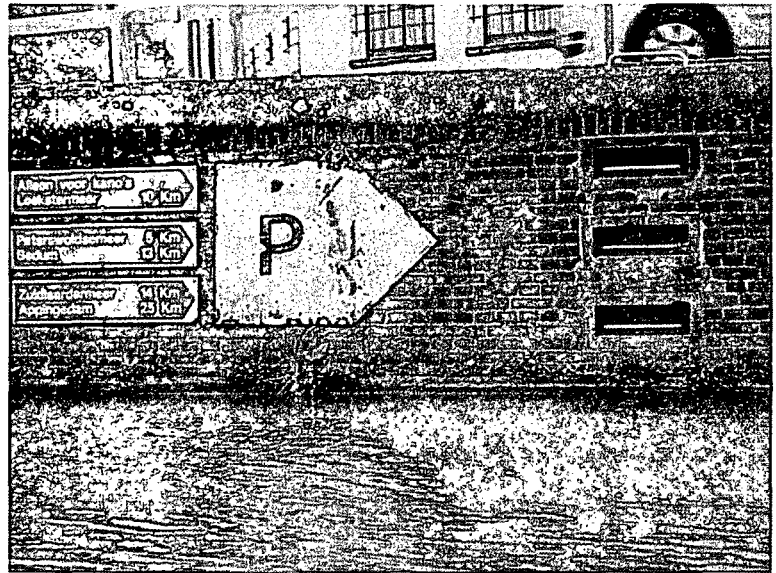
Informatiebord bij Museumbrug

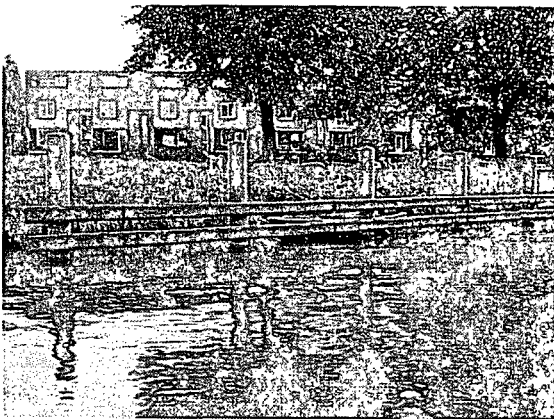
Traptreden in kademuur

Nutskasten op de kademuur van het Hoge der A

Routeaanduiding aan de kademuur

Wachtplekken